

κεφ. α.

τρας· και προσεκύλισε λίθον επί την θύραν του μνημείου.
47 Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ και Μαρία ἡ μήτηρ του Ἰωσή ἐβλεπων που τίθεται.

ΚΕΦ. ιε.

ΚΑΙ ἁφου ἐπέρασε τὸ σάββατον, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ και Μαρία ἡ μήτηρ του Ἰακώβου, και ἡ Σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα, διὰ νὰ ἔλθωσι και ἀλείψωσιν αὐτόν. 2 Και ὅπολλα πρωὶ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἐρχονται εἰς τὸ μνημεῖον, ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος.

3 Και ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, Τίς θέλει ἀποκυλίσει εἰς ἡμᾶς τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας του μνημείου; 4 Και ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ὁ λίθος ἦτο ἀποκεκυλισμένος· διότι ἦτο μέγας σφόδρα.

5 Και εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον εἰς τὰ δεξιὰ, ἐνδεδυμένον στολὴν λευκὴν· και ἐτρόμαξαν. 6 Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτάς, Μὴ τρομάζετε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρητὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἀνέστη, δὲν εἶναι ἐδῶ· ἰδοὺ ὁ τόπος ὅπου ἔθεσαν αὐτόν. 7 Ἀλλ' ὑπάγετε, εἶπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, και πρὸς τὸν Πέτρον, ὅτι ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν, καθὼς εἶπε πρὸς ἐσᾶς.

8 Και ἐξελθοῦσαι ταχέως, ἔφυγον ἀπὸ του μνημείου· εἶχε δὲ αὐτάς τρόμος και ἐκστασις· και δὲν εἶπον οὐδὲν πρὸς οὐδένα· διότι ἐφοβοῦντο.

9 Ἀφου δὲ ἀνέστη τὸ πρωὶ τῆς πρώτης τῆς ἐβδομάδος, ἐφάνη πρῶτον εἰς τὴν Μαρίαν τὴν Μαγδαληνὴν, ἧ ἐξ ἧς εἶχεν ἐκβάλλει ἐπτὰ δαιμόνια. 10 Ἐκεῖνη ὑπῆγε και ἀπήγγειλε πρὸς ἐκεί-

νοὺς οἵτινες εἶχον σταθῆ μετ' αὐτοῦ, ἐνῶ ἐπένθουν και ἔκλαιον. 11 Και ἐκεῖνοι, ἀκούσαντες ὅτι ἤν και ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, δὲν ἐπίστευσαν.

12 Μετὰ δὲ ταῦτα ἐφανερῶθη ἐν ἄλλῃ μορφῇ εἰς δύο ἐξ αὐτῶν, ἐνῶ περιεπάτουں και ἐπορεύοντο εἰς τὸν ἀγρόν. 13 Και ἐκεῖνοι ὑπῆγαν και ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς λοιποὺς· ἀλλ' οὐδὲ εἰς ἐκείνοὺς ἐπίστευσαν.

14 Ὑστερον ἐφάνη εἰς τοὺς ἔνδεκα ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, και ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν και σκληροκαρδίαν, διότι δὲν ἐπίστευσαν εἰς τοὺς ἰδόντας αὐτὸν ἀναστάντα.

15 Και εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, και κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν κτίσιν. 16 Ὅστις πιστεύσῃ και βαπτισθῆ, θέλει σωθῆ· ὅστις ὁμως ἀπιστήσῃ, θέλει κατακριθῆ. 17 Σημεῖα δὲ εἰς τοὺς πιστεύσαντας θέλουσι παρακολουθεῖ ταῦτα, Ἐν τῷ ὀνόματί μου θέλουσιν ἐκβάλλει δαιμόνια· ἠθέλουσι λαλεῖ νέας γλώσσας· 18 ὅφεις θέλουσι πιάνει· και ἐὰν θανάσιμόν τι πίωσι, δὲν θέλει βλάψει αὐτοὺς· ἐπὶ ἀρρώστους θέλουσιν ἐπιθέσει τὰς χεῖρας, και θέλουσιν ἰατρεύεσθαι.

19 Ὁ μὲν λοιπὸν Κύριος ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν, και ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν του Θεοῦ. 20 Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, συνεργῶντος του Κυρίου, και βεβαιῶντος τὸ κήρυγμα διὰ τῶν ἐπακολουθούτων θαυμάτων. Ἀμήν.

Πράξ. κη' 5. Ἰακ. ε' 14, 15. Πράξ. ε' 15, 16: θ' 17: κη' 8. κδ' 51. Ψαλ. ρι' 1. Πράξ. ζ' 55. ε' 12: ιδ' 3. Κορ. Α' Β' 4, 5. Ἐβρ. β' 4.

11 Λουκ. κδ' 11.
12 Λουκ. κδ' 13.
13 Λουκ. κδ' 36.
Ἰωάν. κ' 19. Κορ. Α' ιε' 5.
14 Ματθ. κη' 19.
Ἰωάν. ιε' 16.
15 Κολ. α' 23.
16 Ἰωάν. γ' 18, 36.
Πράξ. β' 38: ιε'.
30, 31, 32.
Ῥωμ. ι' 9. Πέτρ. Α' γ' 21.
17 Ἰωάν. ιβ' 48.
18 Λουκ. ι' 17.
Πράξ. ε' 16: η' 7:
ις' 18:
ιβ' 12.
19 Πράξ. β' 4: ι'.
46: ιθ' 6.
Κορ. Α' ιβ' 10, 28.
20 Λουκ. ι' 19.

Ματθ. ι' 1.
Λουκ. κδ' 11.
1.
Λουκ. γ' 56.
Λουκ. γ' 1.
Ἰωάν. κ' 19.
Λουκ. ιβ' 3.
Ἰωάν. κ' 11, 12.
Ματθ. κη' 5, 6.
Ματθ. ις' 32.
κφ' ιδ' 38.
12.
Ματθ. κη' 19.
Λουκ. κ' 9.
Ἰωάν. κ' 14.
Λουκ. η' 1.
Λουκ. ι' 10.
Ἰωάν. κ' 18.
Ἐβρ. β' 4.
Πέτρ. β' 1.
Πέτρ. β' 16.
Ἰωάν. Α' 1.
Μάρκ. α' 1.
Ἰωάν. κ' 27.
Πράξ. ι' 25.
Κορ. Α' 40.
Πράξ. ι' 4.

ΤΟ

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α.

ΕΠΕΙΔΗ πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ συντάξωσι διήγησιν περὶ τῶν μετὰ πληροφορίας βεβαιωμένων εἰς ἡμᾶς πραγμάτων, 2 καθὼς παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς ὅτι ἀπ' ἀρχῆς γενόμενοι αὐτόπται και ὑπηρέται του λόγου, 3 ἐφάνη και εἰς ἐμέ εὐλογον, ὅστις διηρεύνησα πάντα ἐξ ἀρχῆς ἀκριβῶς, νὰ σοὶ γράψω κατὰ

σειρὰν περὶ τούτων, ὅ κρᾶτιστε Θεόφιλε· 4 διὰ νὰ γνωρίσης τὴν βεβαιότητα τῶν πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων κατηχήθης.

5 ὙΠΗΡΞΕΝ ἔπι τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου του βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις τὸ ὄνομα Ζαχαρίας, ὅ ἐκ τῆς ἀφημερίας Ἀβιά· και ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἦτο

5 Πράξ. α' 1.
6 Ἰωάν. κ' 31.
7 Ματθ. β' 1.
8 Χρον. Α' κδ' 10, 19. Νεεμ. ιβ' 4, 17.

* Γεν. ζ'.
 1: ιζ'. 1.
 Βασ. Α'.
 θ'. 4.
 Βασ. Β'.
 κ'. 3. 'Ιωβ
 α'. 1.
 Πράξ. κγ'.
 1: κδ'. 16.
 Φιλιπ. γ'.
 6.
 10 Χρον.
 Α'. κδ'. 19.
 Χρον. Β'.
 η'. 14.
 λα'. 2.
 11 'Εξδδ.
 λ'. 7, 8.
 Σαμ. Α'.
 β'. 28.
 Χρον. Α'.
 κγ'. 13.
 Χρον. Β'.
 κθ'. 11.
 12 Λευιτ.
 ις'. 17.
 'Αποκ. η'.
 3, 4.
 13 'Εξδδ.
 λ'. 1.
 14 Κριτ. ε'.
 22: ιγ'.
 22. Δαν.
 ι'. 8. ε'χ.
 29. κεφ.
 β'. 9.
 Πράξ. ι'.
 4. 'Αποκ.
 α'. 17.
 15 ε'χ. 60,
 63.
 16 ε'χ. 58.
 17 'Αριθ.
 ε'. 3.
 Κριτ. ιγ'.
 4. κεφ. ζ'.
 33.
 18 'Ιερ. α'.
 5. Γαλ.
 α'. 15.
 19 Μαλ. δ'.
 5, 6.
 20 Μαλ. δ'.
 5. Ματθ.
 ια'. 14.
 Μάρκ. θ'.
 12.
 21 Γεν. ιζ'.
 17.
 22 Δαν. η'.
 16: θ'.
 21, 22, 23.
 Ματθ. ιη'.
 10. 'Εβρ.
 α'. 14.
 28 'Ιεζ. γ'.

ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ 'Ααρῶν, καὶ τὸ
 ὄνομα αὐτῆς 'Ελισάβετ. 6 Ἦσαν δὲ
 ἀμφότεροι ὀδικοί ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
 περιπατοῦντες ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς
 καὶ τοῖς δικαίωμασι τοῦ Κυρίου ἀμεμ-
 πτοι. 7 Καὶ δὲν εἶχον τέκνον, καθότι ἡ
 'Ελισάβετ ἦτο στείρα, καὶ ἀμφότεροι
 ἦσαν προβεβηκότες εἰς τὴν ἡλικίαν αὐ-
 τῶν.

8 Ἐνφ' δὲ ἱεράτευεν αὐτὸς ἐν τῇ
 τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ
 Θεοῦ, 9 κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας,
 ἔπεσεν εἰς αὐτὸν ὁ κλῆρος¹¹ νὰ θυμιάσῃ,
 εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. 10
 καὶ¹² πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσ-
 ηύχето ἕξω ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος.

11 Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυ-
 ρίου, ἰστάμενος ἐκ δεξιῶν¹³ τοῦ θυσια-
 στηρίου τοῦ θυμιάματος. 12 καὶ ὁ Ζα-
 χαρίας ἰδὼν¹⁴ ἐταράχθη, καὶ φόβος
 ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. 13 Εἶπε δὲ πρὸς
 αὐτὸν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία·
 διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ
 γυνὴ σου 'Ελισάβετ θέλει γεννήσει υἱὸν
 εἰς σέ,¹⁵ καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ Ἰωάννην. 14 Καὶ θέλει εἰσθαι
 εἰς σέ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις· καὶ¹⁶ πολλοὶ
 θέλουσι χαρῆ διὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ.
 15 Διότι θέλει εἰσθαι μέγας ἐνώπιον
 τοῦ Κυρίου·¹⁷ καὶ οἶνον καὶ σίκερα δὲν
 θέλει πίνει, καὶ θέλει πληρωθῆ Πνεύ-
 ματος Ἁγίου¹⁸ ἔτι ἐκ κοιλίας τῆς μη-
 τρὸς αὐτοῦ. 16 Καὶ¹⁹ πολλοὺς τῶν
 υἱῶν Ἰσραὴλ θέλει ἐπιστρέψει εἰς Κύ-
 ριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. 17 Καὶ αὐτὸς²⁰
 θέλει ἔλθει πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἐν
 πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, διὰ νὰ
 ἐπιστρέψῃ τὰς καρδίας τῶν πατέρων
 εἰς τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀπειθεῖς εἰς τὴν
 φρόνησιν τῶν δικαίων, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ
 εἰς τὸν Κύριον λαὸν προδιατεθειμένον.

18 Καὶ εἶπεν ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν
 ἄγγελον,²¹ Πῶς θέλω γνωρίσει τοῦτο;
 διότι ἐγὼ εἶμαι γέρον, καὶ ἡ γυνὴ μου
 προβεβηκυῖα εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῆς.

19 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπε
 πρὸς αὐτόν,²² Ἐγὼ εἶμαι Γαβριὴλ ὁ
 παριστάμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ
 ἀπεστάλην διὰ νὰ λαλήσω πρὸς σέ,
 καὶ νὰ σέ εὐαγγελίσω ταῦτα. 20 Καὶ
 ἰδοῦ,²³ θέλεις εἰσθαι σιωπῶν, καὶ μὴ
 δυνάμενος νὰ λαλήσῃς, ἕως τῆς ἡμέρας
 καθ' ἣν θέλουσι γέινει ταῦτα· διότι δὲν
 ἐπίστευσας εἰς τοὺς λόγους μου, οἵτινες
 θέλουσιν ἐκπληρωθῆ εἰς τὸν καιρὸν αὐ-
 τῶν.

21 Καὶ ὁ λαὸς περιέμενε τὸν Ζαχα-
 ρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἐβράδυνεν ἐν
 τῷ ναφῷ. 22 Ὅτε δὲ ἐξῆλθε, δὲν ἠδύ-
 νατο νὰ λαλήσῃ πρὸς αὐτοὺς· καὶ ἐνό-
 ησαν ὅτι ὀπτασίαν εἶδεν ἐν τῷ ναφῷ·
 26: κδ'. 27.

καὶ αὐτὸς ἔκαμνεν εἰς αὐτοὺς νεύματα,
 καὶ διέμενε κωφός. 23 Καὶ²⁴ ἀφ' οὗ
 ἐτελείωσαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας
 αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

24 Μετὰ δὲ ταύτας τῆς ἡμέρας συνέ-
 λαβεν 'Ελισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ
 ἔκρυπτεν ἐαυτὴν πέντε μῆνας, λέγουσα,
 25 Ὅτι οὕτως ἔκαμνεν εἰς ἐμέ ὁ Κύριος
 ἐν ταῖς ἡμέραις καθ' ἃς ἐπέβλεψε²⁶ νὰ
 ἀφαιρέσῃ τὸ ὄνειδός μου μεταξύ τῶν
 ἀνθρώπων.

26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτω, ἀπεστάλη
 ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς
 πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὀνομαζομένην
 Ναζαρέτ, 27 πρὸς παρθένον²⁸ ἡῤῥα-
 βωνισμένην με ἀνδρα ὀνομαζόμενον
 Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ· καὶ τὸ ὄνομα
 τῆς παρθένου, Μαριάμ. 28 Καὶ εἰσ-
 ελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε,
 27 Χαίρε, κεχαριτωμένη·²⁸ ὁ Κύριος μετὰ
 σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί.

29 Ἐκείνη δὲ ἰδοῦσα,²⁹ διαταράχθη
 διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· καὶ διελογίζετο
 ὅποιος τάχα ἦτο ὁ ἀσπασμὸς οὗτος.
 30 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν,
 Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· διότι εὖρες χάριν
 παρὰ τῷ Θεῷ. 31 Καὶ ἰδοῦ,³⁰ θέλεις
 συλλάβει ἐν γαστρὶ, καὶ θέλεις γεννή-
 σει υἱόν·³¹ καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ. 32 Οὗτος θέλει εἰ-
 σθαι μέγας, καὶ³² Υἱὸς Ὑψίστου θέλει
 ὀνομασθῆ·³³ καὶ θέλει δώσει εἰς αὐτόν
 Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ
 πατρὸς αὐτοῦ· 33 καὶ³⁴ θέλει βασι-
 λεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰακώβ εἰς
 τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ
 δὲν θέλει εἰσθαι τέλος.

34 Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγ-
 γελον, Πῶς θέλει εἰσθαι τοῦτο, ἐπειδὴ
 ἀνδρα δὲν γνωρίζω;

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπε
 πρὸς αὐτὴν,³⁵ Πνεῦμα Ἅγιον θέλει
 ἐπέλθει ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις τοῦ Ὑψί-
 στου θέλει σέ ἐπισκιάσει· διὰ τοῦτο καὶ
 τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἁγίον, θέλει ὀνο-
 μασθῆ³⁶ Υἱὸς Θεοῦ. 36 Καὶ ἰδοῦ Ἐλι-
 σάβετ ἡ συγγενὴς σου, καὶ αὐτὴ συνέ-
 λαβεν υἱὸν εἰς τὸ γῆρας αὐτῆς· καὶ
 οὗτος εἶναι μὴν ἔκτος εἰς αὐτὴν τὴν
 καλουμένην στείραν. 37 Διότι³⁷ οὐδὲν
 πρᾶγμα θέλει εἰσθαι ἀδύνατον παρὰ
 τῷ Θεῷ.

38 Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ, Ἰδοῦ ἡ δούλη
 τοῦ Κυρίου· γένοιτο εἰς ἐμέ κατὰ τὸν
 λόγον σου. Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτῆς
 ὁ ἄγγελος.

39 Σηκωθείσα δὲ ἡ Μαριάμ ἐν ταῖς
 ἡμέραις ταύταις, ὑπήγε μετὰ σπουδῆς
 εἰς τὴν ὄρεινὴν,³⁸ εἰς πόλιν Ἰουδα
 Ῥωμ. δ'. 21. ³⁹ Ἰησ. κα'. 9, 10, 11.

24 'Ιδδ.
 Βασ. Β'.
 ια'. 5.
 Χρον. Α'.
 θ'. 25.
 28 Γεν. λ'.
 23. 'Ησα.
 δ'. 1: νδ'.
 1, 4.
 26 Ματθ.
 α'. 18.
 κεφ. β'.
 4, 5.
 27 Δαν. θ'.
 23: ι'. 19.
 28 Κριτ.
 ε'. 12.
 29 ε'χ. 12.
 30 'Ησα ζ'.
 14. Ματθ.
 α'. 21.
 31 κεφ. β'.
 21.
 32 Μάρκ.
 ε'. 7.
 33 Σαμ. Β'.
 ζ'. 11, 12.
 Φαλ. ρλβ'.
 11. 'Ησα.
 θ'. 6, 7:
 ις'. 5.
 34 'Ιερ. κγ'.
 5. 'Αποκ.
 γ'. 7.
 35 Δαν. β'.
 44: ζ'. 14.
 27. 'Αβδ.
 21. Μιχ.
 δ'. 7.
 36 'Ιωάν. ιβ'.
 34. 'Εβρ.
 α'. 8.
 35 Ματθ.
 α'. 20.
 36 Ματθ.
 ιδ'. 33:
 κς'. 63,
 64. Μάρκ.
 α'. 1.
 37 'Ιωάν. α'.
 34: κ'.
 31. Πράξ.
 η'. 37.
 Ῥωμ. α'.
 4.
 37 Γεν. ιη'.
 14. 'Ιερ.
 λβ'. 17.
 Ζαχ. η'.
 6. Ματθ.
 ιθ'. 26.
 Μάρκ. ι'.
 27. κεφ.
 ιη'. 27.

40 και εισήλθεν εις τον οικον Ζαχαριου, και ησπασθη την 'Ελισάβετ.

41 Και ως ηκουσεν η 'Ελισάβετ τον ασπασμον της Μαρίας, εσκίρτησε το βρέφος εν τη κοιλια αυτής· και επλήσθη Πνεύματος 'Αγίου η 'Ελισάβετ, 42 και ανεφώνησε μετὰ φωνῆς μεγάλης, και ειπεν,

³⁹ Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, και εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

43 Και πόθεν μοι τοῦτο, νὰ ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με;

44 Διότι ἰδού, καθὼς ἦλθεν ἡ φωνὴ τοῦ ασπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, εσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.

45 Και μακαρία ἡ πιστεύουσα· διότι θέλει γείνει ἐκπλήρωσις τῶν λαληθέντων πρὸς αὐτὴν παρὰ Κυρίου.

46 Και ειπεν ἡ Μαρίαμ,

⁴⁰ Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, 47 και ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου εἰς τὸν Θεὸν τὸν σωτήρά μου·

48 διότι ⁴¹ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσει τῆς δούλης αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἰδού, ἀπὸ τοῦ νῦν ⁴² θέλωσι με μακαρίζει πᾶσαι αἱ γενεαί·

49 ⁴³ διότι ἔκαμεν εἰς ἐμὲ μεγαλεία ὁ Δυνατὸς, ⁴⁴ και ἄγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ·

50 και ⁴⁵ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν.

51 ⁴⁶ Ἐνήργησε κραταιῶς διὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ· ⁴⁷ διεσκόρπισε τοὺς ὑπερηφάνους κατὰ τὰ διανοήματα τῆς καρδίας αὐτῶν.

52 ⁴⁸ Ἐκρήμισε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, και ὕψωσε ταπεινοὺς.

53 ⁴⁹ Πεινῶντας ἐπέπλησεν ἀπὸ ἀγαθῶν, και πλουτοῦντας ἐξάπεστειλε κενούς.

54 'Εβοήθησεν Ἰσραὴλ τὸν δούλον αὐτοῦ, ⁵⁰ ἐνθυμηθεὶς τὸ ἔλεος αὐτοῦ,

55 καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, πρὸς τὸν Ἀβραάμ, και πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.

56 'Ἐμεινε δὲ ἡ Μαρίαμ μετ' αὐτῆς ὡς τρεῖς μῆνας· και ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57 Εἰς δὲ τὴν 'Ελισάβετ συνεπληρώθη ὁ καιρὸς τοῦ νὰ γεννήσῃ· και ἐγέννησεν υἱόν. 58 Και ηκουσαν οἱ γείτονες και οἱ συγγενεὶς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνεν ὁ Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς αὐτὴν· και ⁵² συνέχαιρον αὐτὴν.

59 Και ⁵³ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον· και ὠνόμαζον αὐτὸ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς

αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. 60 Και ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ειπεν, ⁵⁴ Οὐχί, ἀλλ' Ἰωάννης θέλει ὀνομασθῆ. 61 Και ειπον πρὸς αὐτὴν, Ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὅστις καλεῖται με τὸ ὄνομα τοῦτο. 62 Ἡρώτων δὲ διὰ νευμάτων τὸν πατέρα αὐτοῦ, τί ὄνομα ἤθελε νὰ δοθῇ εἰς αὐτό. 63 Και ζητήσας πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων, ⁵⁵ Ἰωάννης εἶναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Και ἐθαύμασαν πάντες. 64 ⁵⁶ Ἠνοίχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ πάραυτα και ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· και ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν.

65 Και ἔπεσε φόβος ἐπὶ πάντας τοὺς γείτονας αὐτῶν· και ⁵⁷ καθ' ὅλην τὴν ὄρεινὴν τῆς Ἰουδαίας διελαλοῦντο πάντα τὰ πράγματα ταῦτα. 66 Και πάντες οἱ ἀκούσαντες ⁵⁸ ἔβαλον αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα θέλει εἶσθαι τὸ παιδίον τοῦτο; Και ⁵⁹ χεὶρ Κυρίου ἦτο μετ' αὐτοῦ.

67 Και Ζαχαρίας ὁ πατήρ αὐτοῦ ⁶⁰ ἐπλήσθη Πνεύματος 'Αγίου· και προσφίητευσεν, λέγων,

68 ⁶¹ Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ⁶² διότι ἐπεσκέφθη και ἔκαμε λύτρωσιν εἰς τὸν λαόν αὐτοῦ·

69 και ⁶³ ἀνήγειρεν εἰς ἡμᾶς κέρας σωτηρίας ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ δούλου αὐτοῦ,

70 καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ·

71 σωτηρίαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, και ἐκ τῆς χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς·

72 ⁶⁵ διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, και νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ἁγίαν διαθήκην αὐτοῦ·

73 ⁶⁶ τὸν ὄρκον τὸν ὁποῖον ὤμοσε πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, ὅτι θέλει δώσει εἰς ἡμᾶς,

74 νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἐκ τῆς χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, και ⁶⁷ νὰ λατρεύωμεν αὐτὸν ἀφόβως,

75 ⁶⁸ ἐν ὁσιότητι και δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

76 Και σὺ, παιδίον, προφήτης τοῦ ἁγίου Θεοῦ θέλεις ὀνομασθῆ· διότι ⁶⁹ θέλεις προπορευθῆ πρὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, εἰς τὸ νὰ ἐτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ,

77 εἰς τὸ νὰ δώσῃς γνώσιν σωτηρίας εἰς τὸν λαόν αὐτοῦ, ⁷⁰ διὰ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν,

78 διὰ σπλάγχνα ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐπεσκέφθη ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

α΄. 4. ⁶⁰ Ἡσα. μ΄. 3. Μαλ. γ΄. 1: δ΄. 5. Ματθ. α΄. 10. εἰχ. 17. ⁷⁰ Μάρκ. α΄. 4. κεφ. γ΄. 3.

⁵⁴ εἰχ. 13.

⁵⁵ εἰχ. 13.

⁵⁶ εἰχ. 20.

⁵⁷ εἰχ. 39.

⁵⁸ κεφ. β΄.

19. 51.

⁵⁹ Γεν. λθ΄.

2. Ψαλ.

π΄. 17:

πθ΄. 21.

Πράξ. ιε΄.

21.

⁶⁰ Ἰωηλ

β΄. 28.

⁶¹ Βασ. Α΄.

α΄. 48.

Ψαλ. μα΄.

13: οβ΄.

18: ρς΄.

48.

⁶² Ἐξὸδ.

γ΄. 16: δ΄.

31. Ψαλ.

ρια΄. 9.

κεφ. ζ΄.

16.

⁶³ Ψαλ.

ρλβ΄. 17.

⁶⁴ Ἱερ.

κγ΄. 5, 6:

λ΄. 10.

Δαν. θ΄.

24. Πράξ.

γ΄. 21.

Ῥωμ. α΄.

2.

⁶⁵ Λευιτ.

κς΄. 42.

Ψαλ. 4η΄.

3: ρε΄. 8.

9: ρς΄. 45.

Ἱερ. ις΄.

60. εἰχ.

54.

⁶⁶ Γεν. ιβ΄.

3: ις΄. 4:

κβ΄. 16.

17. Ἐβρ.

ς΄. 13, 17.

⁶⁷ Ῥωμ. ς΄.

18, 22.

Ἐβρ. θ΄.

14.

⁶⁸ Ἱερ.

λβ΄. 39.

40. Ἐφεσ.

δ΄. 24.

Θεσ. β΄. β΄.

13. Τιμ.

β΄. α΄. 9.

Τιτ. β΄.

12. Πέτρ.

Α΄. α΄. 15.

Πέτρ. β΄.

Κριτ.

ε΄. 24.

εἰχ. 28.

Σαμ. Α΄.

β΄. 1.

Ψαλ. λδ΄.

2, 3: λε΄.

9. Ἀββ.

γ΄. 18.

Σαμ. Α΄.

α΄. 11.

Ψαλ. ρλη΄.

6.

Μαλ. γ΄.

12. κεφ.

ια΄. 27.

Ψαλ.

σα΄. 19:

κε΄. 2, 3.

Ψαλ.

μα΄. 9.

Γεν. ις΄.

7. Ἐξὸδ.

ε΄. 6.

Ψαλ. ργ΄.

17, 18.

Ψαλ.

4η. 1:

ρη. 15.

Ἡσα. μ΄.

10: να΄.

9: νβ΄. 10.

Ψαλ.

λγ. 10.

Πέτρ. Α΄.

ε΄. 5.

Σαμ. Α΄.

β. 6.

ε.τ.λ.

Ἰββ. ε΄.

11. Ψαλ.

ργ. 6.

Σαμ. Α΄.

β. 5.

Ψαλ. λδ΄.

10.

Ψαλ.

7η. 3.

Ἱερ. λα΄.

3, 20.

Γεν. ις΄.

19. Ψαλ.

ρλβ. 11.

Ῥωμ. ια΄.

18. Γαλ.

γ. 16.

εἰχ. 14.

Γεν. ις΄.

12. Λευιτ.

ε. 3.

71 'Ησα.
θ'. 2: μβ'.
7: μβ'. 9.
Ματθ. δ'.
16. Πράξ.
κς'. 18.
12 κεφ. β'.
10.
12 Ματθ.
γ'. 1: ια'.
7.

1 Πράξ.
ε'. 37.
2 Σαμ. Α'.
15'. 1, 4.
'Ιωάν. ζ'.
42.
3 Ματθ. α'.
16. κεφ.
α'. 27.
4 Ματθ. α'.
18. κεφ.
α'. 27.
5 Ματθ. α'.
25.
6 κεφ. α'.
12.
7 Γεν. ιβ'.
3. Ματθ.
κη'. 19.
Μάρκ. α'.
15. είχ.
31, 32.
κεφ. κδ'.
47. Κολ.
α'. 23.
8 'Ησα. θ'.
6.
9 Ματθ.
α'. 21.
10 Ματθ.
α'. 16:
15'. 16.
κεφ. α'.
43. Πράξ.
β'. 36: ι'.
36. Φιλιπ.
β'. 11.
11 Γεν.
κη'. 12:
λβ'. 1, 2.
Ψαλ. ργ'.
20, 21:
ρμη'. 2.
Δαν. ζ'.
10. 'Εβρ.
α'. 14.
'Αποκ. ε'.
11.
12 κεφ. ιθ'.
38.

79 ¹¹ διὰ τὴν φωτίση τοὺς καθη-
μένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου,
ὥστε νὰ κατευθύνῃ τοὺς πόδας ἡμῶν
εἰς ὁδὸν εἰρήνης.
80 ¹² Τὸ δὲ παιδίον ἤξανε, καὶ ἔδυ-
ναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, ¹³ καὶ ἦτο ἐν
ταῖς ἐρήμοις, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν
ἔμελλε νὰ ἀναδειχθῇ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.
[ΚΕΦ. Β'.] ἘΝ ἐκείναις δὲ ταῖς
ἡμέραις ἐξῆλθε διάταγμα παρὰ τοῦ
Καίσαρος Αὐγούστου νὰ ἀπογραφθῇ
πᾶσα ἡ οἰκουμένη. 2 ¹ Αὕτη ἡ ἀπο-
γραφὴ ἔγεινε πρώτη ὅτε ἡγεμόνευε τῆς
Συρίας ὁ Κυρηνεὺς. 3 Καὶ ἤρχοντο
πάντες νὰ ἀπογράφωνται ἕκαστος εἰς
τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.
4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρετ, εἰς
τὴν Ἰουδαίαν, ² εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δα-
βιδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, ³ (ἐπειδὴ
αὐτὸς ἦτο ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τῆς πατριᾶς
τοῦ Δαβιδ,) 5 διὰ νὰ ἀπογραφθῇ ⁴ μετὰ
τῆς Μαρίας τῆς ἡρραβωνισμένης με-
αὐτὸν εἰς γυναῖκα, ἣτις ἦτο ἔγκυος.
6 Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐκεῖ, ἐπληρώθησαν
αἱ ἡμέραι τοῦ νὰ γεννησῇ ⁷ καὶ ⁵ ἐγέν-
νησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον,
καὶ ἔσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ κατέ-
κλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ διότι δὲν
ἦτο τόπος δι' αὐτοὺς ἐν τῷ καταλύματι.
8 Καὶ ποιμένες ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ
μέρος διανυκτερεύοντες ἐν τοῖς ἀγροῖς,
καὶ φυλάττοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς
ἐπὶ τὸ ποιμνιον αὐτῶν. 9 Καὶ ἰδοὺ,
ἄγγελος Κυρίου ἐξαίφνης ἐφάνη εἰς αὐ-
τοὺς, καὶ δόξα Κυρίου ἔλαμψε περὶ
αὐτοὺς, ⁶ καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.
10 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος,
Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἰδοὺ, εὐαγγελίζο-
μαι εἰς ἐσᾶς χαρὰν μεγάλην, ⁷ ἣτις
θέλει εἶσθαι εἰς πάντα τὸν λαόν· 11
⁸ διότι σήμερον ἐγεννήθη εἰς ἐσᾶς ἐν
πόλει Δαβιδ ⁹ σωτὴρ, ¹⁰ ὅστις εἶναι
Χριστὸς Κύριος. 12 Καὶ τοῦτο θέλει
εἶσθαι τὸ σημεῖον εἰς ἐσᾶς, θέλετε εὐρεῖ
βρέφος ἔσπαργανωμένον, κείμενον ἐν
τῇ φάτνῃ.
13 Καὶ ¹¹ ἐξαίφνης μετὰ τοῦ ἀγγέλου
ἐφάνη πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ, ὑ-
μνούντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων, 14
¹² Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς
¹³ εἰρήνη, ¹⁴ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.
15 Καὶ καθὼς οἱ ἄγγελοι ἀνεχώρησαν
ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οἱ ἄνθρωποι
οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, * Ἄς
ὑπάγωμεν λοιπὸν ἕως Βηθλεέμ, καὶ ἄς
εἴδωμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο τὸ γεγονός, τὸ
ὁποῖον ὁ Κύριος ἐφάνερωσεν εἰς ἡμᾶς.
16 Καὶ ἦλθον μετὰ σπουδῆς, καὶ εὗρον
τὴν τε Μαρίας καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ
βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. 17 Καὶ
ἰδόντες, διεκήρυξαν τὸν λόγον τὸν λαλη-
θέντα πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ παιδίου
τούτου. 18 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες
ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ
τῶν ποιμένων πρὸς αὐτοὺς. 19 ¹⁵ Ἡ
δὲ Μαρίας ἐφύλαττε πάντα τοὺς λό-
γους τούτους, διαλογιζομένη περὶ αὐτῶν
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 20 Καὶ ἐπέ-
στρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ
ὑμνοῦντες τὸν Θεόν, διὰ πάντα ὅσα
ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθησαν
πρὸς αὐτοὺς.
21 Καὶ ¹⁶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ὀκτὼ
ἡμέραι διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον,
ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ¹⁷ Ἰησοῦς, τὸ
ὀνομασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὶν συλ-
ληφθῆ ἐν τῇ κοιλίᾳ.
22 Καὶ ¹⁸ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι
τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον
τοῦ Μωυσέως, ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς
Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ παραστήσωσιν εἰς
τὸν Κύριον· 23 καθὼς εἶναι γεγραμ-
μένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, ¹⁹ "Ὅτι
πᾶν ἄρσενικὸν διανοίγον μήτραν, θελεῖ
κληθῆ ἅγιον εἰς τὸν Κύριον" 24 καὶ
διὰ νὰ προσφέρωσι θυσίαν ²⁰ κατὰ τὸ
εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου,
"Ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσούς
περιστερῶν."
25 Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπος τις ἐν
Ἱερουσαλὴμ, ὀνομαζόμενος Συμεὼν· καὶ
ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος καὶ εὐλα-
βῆς, ²¹ προσμένων τὴν παρηγορίαν τοῦ
Ἰσραήλ· καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦτο ἐπὶ
αὐτόν. 26 Καὶ ἦτο εἰς αὐτὸν ἀποκε-
καλυμμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ
Ἁγίου, ὅτι ²² δὲν θέλει ἰδεῖ θάνατον
πρὶν ἰδῆ τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου. 27
Καὶ ²³ ἦλθε διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὸ
ιερὸν· καὶ ὅτε οἱ γονεῖς εἰσέφεραν τὸ
παιδίον Ἰησοῦν, διὰ νὰ κάμωσι περὶ
αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ νόμου,
28 αὐτὸς ἐδέχθη αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας
αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε,
29 ²⁴ Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλον
σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου, ἐν
εἰρήνῃ·
30 διότι ²⁵ εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ μου
τὸ σωτήριόν σου,
31 τὸ ὁποῖον ἠτοίμασας ἐνώπιον
πάντων τῶν λαῶν·
32 ²⁶ φῶς εἰς φωτισμὸν τῶν ἐθνῶν,
καὶ δόξαν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ.
33 Καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
ἐθαύμαζον διὰ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτοῦ.
34 Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Συμεὼν,

15 Γεν.
λζ'. 11.
κεφ. α'.
66. είχ.
51.
16 Γεν.
ιζ'. 12.
Λευιτ. ιβ'.
3. κεφ.
α'. 59.
17 Ματθ.
α'. 21, 25.
κεφ. α'.
31.
18 Λευιτ.
ιβ'. 2, 3.
4, 6.
19 'Εξ' 68.
1γ'. 2:
κβ'. 29:
λδ'. 19.
'Αριθ. γ'.
13: η'.
17: ιη'.
15.
20 Λευιτ.
ιβ'. 2, 6,
8.
21 'Ησα.
μ'. 1.
Μάρκ. ιε'.
43. είχ.
38.
22 Ψαλ.
πθ'. 48.
'Εβρ. ια'.
5.
23 Ματθ.
δ'. 1.
24 Γεν.
μγ'. 30.
Φιλιπ. α'.
23.
25 'Ησα.
νβ'. 10.
κεφ. γ'. 6.
26 'Ησα.
θ'. 2: μβ'.
6: μβ'. 6:
ε'. 1, 2.
3. Ματθ.
δ'. 16.
Πράξ. ιγ'.
47: κη'.
28.

79 ¹¹ διὰ τὴν φωτίση τοὺς καθη-
μένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου,
ὥστε νὰ κατευθύνῃ τοὺς πόδας ἡμῶν
εἰς ὁδὸν εἰρήνης.
80 ¹² Τὸ δὲ παιδίον ἤξανε, καὶ ἔδυ-
ναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, ¹³ καὶ ἦτο ἐν
ταῖς ἐρήμοις, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν
ἔμελλε νὰ ἀναδειχθῇ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

[ΚΕΦ. Β'.] ἘΝ ἐκείναις δὲ ταῖς
ἡμέραις ἐξῆλθε διάταγμα παρὰ τοῦ
Καίσαρος Αὐγούστου νὰ ἀπογραφθῇ
πᾶσα ἡ οἰκουμένη. 2 ¹ Αὕτη ἡ ἀπο-
γραφὴ ἔγεινε πρώτη ὅτε ἡγεμόνευε τῆς
Συρίας ὁ Κυρηνεὺς. 3 Καὶ ἤρχοντο
πάντες νὰ ἀπογράφωνται ἕκαστος εἰς
τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.

4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρετ, εἰς
τὴν Ἰουδαίαν, ² εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δα-
βιδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, ³ (ἐπειδὴ
αὐτὸς ἦτο ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τῆς πατριᾶς
τοῦ Δαβιδ,) 5 διὰ νὰ ἀπογραφθῇ ⁴ μετὰ
τῆς Μαρίας τῆς ἡρραβωνισμένης με-
αὐτὸν εἰς γυναῖκα, ἣτις ἦτο ἔγκυος.

6 Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐκεῖ, ἐπληρώθησαν
αἱ ἡμέραι τοῦ νὰ γεννησῇ ⁷ καὶ ⁵ ἐγέν-
νησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον,
καὶ ἔσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ κατέ-
κλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ διότι δὲν
ἦτο τόπος δι' αὐτοὺς ἐν τῷ καταλύματι.

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ
μέρος διανυκτερεύοντες ἐν τοῖς ἀγροῖς,
καὶ φυλάττοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς
ἐπὶ τὸ ποιμνιον αὐτῶν. 9 Καὶ ἰδοὺ,
ἄγγελος Κυρίου ἐξαίφνης ἐφάνη εἰς αὐ-
τοὺς, καὶ δόξα Κυρίου ἔλαμψε περὶ
αὐτοὺς, ⁶ καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.
10 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος,
Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἰδοὺ, εὐαγγελίζο-
μαι εἰς ἐσᾶς χαρὰν μεγάλην, ⁷ ἣτις
θέλει εἶσθαι εἰς πάντα τὸν λαόν· 11
⁸ διότι σήμερον ἐγεννήθη εἰς ἐσᾶς ἐν
πόλει Δαβιδ ⁹ σωτὴρ, ¹⁰ ὅστις εἶναι
Χριστὸς Κύριος. 12 Καὶ τοῦτο θέλει
εἶσθαι τὸ σημεῖον εἰς ἐσᾶς, θέλετε εὐρεῖ
βρέφος ἔσπαργανωμένον, κείμενον ἐν
τῇ φάτνῃ.

13 Καὶ ¹¹ ἐξαίφνης μετὰ τοῦ ἀγγέλου
ἐφάνη πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ, ὑ-
μνούντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων, 14
¹² Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς
¹³ εἰρήνη, ¹⁴ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.
15 Καὶ καθὼς οἱ ἄγγελοι ἀνεχώρησαν
ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οἱ ἄνθρωποι
οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, * Ἄς
ὑπάγωμεν λοιπὸν ἕως Βηθλεέμ, καὶ ἄς

εἴδωμεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο τὸ γεγονός, τὸ
ὁποῖον ὁ Κύριος ἐφάνερωσεν εἰς ἡμᾶς.
16 Καὶ ἦλθον μετὰ σπουδῆς, καὶ εὗρον
τὴν τε Μαρίας καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ
βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. 17 Καὶ
ἰδόντες, διεκήρυξαν τὸν λόγον τὸν λαλη-
θέντα πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ παιδίου
τούτου. 18 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες
ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ
τῶν ποιμένων πρὸς αὐτοὺς. 19 ¹⁵ Ἡ
δὲ Μαρίας ἐφύλαττε πάντα τοὺς λό-
γους τούτους, διαλογιζομένη περὶ αὐτῶν
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 20 Καὶ ἐπέ-
στρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ
ὑμνοῦντες τὸν Θεόν, διὰ πάντα ὅσα
ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθησαν
πρὸς αὐτοὺς.
21 Καὶ ¹⁶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ὀκτὼ
ἡμέραι διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον,
ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ¹⁷ Ἰησοῦς, τὸ
ὀνομασθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὶν συλ-
ληφθῆ ἐν τῇ κοιλίᾳ.
22 Καὶ ¹⁸ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι
τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον
τοῦ Μωυσέως, ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς
Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ παραστήσωσιν εἰς
τὸν Κύριον· 23 καθὼς εἶναι γεγραμ-
μένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, ¹⁹ "Ὅτι
πᾶν ἄρσενικὸν διανοίγον μήτραν, θελεῖ
κληθῆ ἅγιον εἰς τὸν Κύριον" 24 καὶ
διὰ νὰ προσφέρωσι θυσίαν ²⁰ κατὰ τὸ
εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου,
"Ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσούς
περιστερῶν."
25 Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπος τις ἐν
Ἱερουσαλὴμ, ὀνομαζόμενος Συμεὼν· καὶ
ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος καὶ εὐλα-
βῆς, ²¹ προσμένων τὴν παρηγορίαν τοῦ
Ἰσραήλ· καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦτο ἐπὶ
αὐτόν. 26 Καὶ ἦτο εἰς αὐτὸν ἀποκε-
καλυμμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ
Ἁγίου, ὅτι ²² δὲν θέλει ἰδεῖ θάνατον
πρὶν ἰδῆ τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου. 27
Καὶ ²³ ἦλθε διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὸ
ιερὸν· καὶ ὅτε οἱ γονεῖς εἰσέφεραν τὸ
παιδίον Ἰησοῦν, διὰ νὰ κάμωσι περὶ
αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ νόμου,
28 αὐτὸς ἐδέχθη αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας
αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε,
29 ²⁴ Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλον
σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου, ἐν
εἰρήνῃ·
30 διότι ²⁵ εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ μου
τὸ σωτήριόν σου,
31 τὸ ὁποῖον ἠτοίμασας ἐνώπιον
πάντων τῶν λαῶν·
32 ²⁶ φῶς εἰς φωτισμὸν τῶν ἐθνῶν,
καὶ δόξαν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ.
33 Καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
ἐθαύμαζον διὰ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτοῦ.
34 Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Συμεὼν,

π' Ησα.
 γ' 14.
 Πιστ. ιδ'.
 9. Ματθ.
 π'. 44.
 Γουμ. β'.
 32, 33.
 Κορ. Α'.
 α'. 23, 24.
 Κορ. Β'.
 β'. 16.
 Πέτρ. Α'.
 β'. 7, 8.
 Πράξ.
 κη'. 22.
 κη'. 22.
 Ψαλ.
 μβ'. 10.
 Ιωάν. ιθ'.
 25.
 Πράξ.
 κη'. 7.
 Τιμ. Α'.
 ε'. 5.
 Μάρκ.
 ιε'. 43.
 εΐχ. 25.
 κη. κδ'.
 21.
 κη. α'.
 80. εΐχ.
 52.
 Εξόδ.
 κη'. 15.
 ιγ'. λδ'.
 23.
 Δαν. ιε'.
 1, 16.
 Ματθ.
 ζ'. 28.
 Μάρκ. α'.
 22. κεφ.
 β'. 22, 32.
 Ιωάν. ζ'.
 15, 46.
 Ιωάν.
 ιε'. 16.
 κεφ. θ'.
 15: ιη'.
 Δαν. ζ'.
 15. εΐχ.

καὶ εἶπε πρὸς Μαρίας τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται ²⁷ εἰς πᾶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ²⁸ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον· ³⁵ (καὶ ²⁹ σου δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν ῥομφαία θέλει διαπεράσει·) διὰ νὰ ἀνακαλυφθῶσιν οἱ διαλογισμοὶ πολλῶν καρδιῶν.

³⁶ Καὶ ὑπῆρχέ τις Ἄννα προφήτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη ἦτο πολὺ προβεβηκυία εἰς ἡλικίαν, ἥτις ἐξῆσε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς· ³⁷ Καὶ αὕτη ἦτο χήρα ὡς ἑτῶν ὀγδοήκοντα τεσσαρῶν, ἥτις δὲν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, ³⁰ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεύουσα τὸν Θεὸν ἐν νηστείαις καὶ προσευχαῖς.

³⁸ Καὶ αὕτη φθάσασα ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἐδοξολόγει τὸν Κύριον, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ ³¹ πρὸς πάντας τοὺς προσμένοντας λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ.

³⁹ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ. ⁴⁰ ³² Τὸ δὲ παιδίον ἠΰξανε, καὶ ἐδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, πληρούμενον σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦτο ἐπ' αὐτό.

⁴¹ ³⁸ Ἐπορεύοντο δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. ⁴² Καὶ ὅτε ἐγεινεν ἑτῶν δώδεκα, ἀφοῦ ἀνέβησαν εἰς Ἱερουσαλήμ κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, ⁴³ καὶ ἐτελείωσαν τὰς ἡμέρας, ἐνῶ αὐτοὶ ὑπέστρεψον, τὸ παιδίον ὃ Ἰησοῦς ἔμεινεν ὀπίσω ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ δὲν ἐνόησεν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ⁴⁴ Νομίσαντες δὲ ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἦλθον μίαις ἡμέραις ὁδόν· καὶ ἀνεζήτην αὐτὸν μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν γνωρίμων. ⁴⁵ Καὶ μὴ εὐρόντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ζητοῦντες αὐτόν. ⁴⁶ Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτοὺς, καὶ ἐρωτῶντα αὐτοὺς. ⁴⁷ ³⁴ Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτόν, διὰ τὴν σύνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ.

⁴⁸ Καὶ ἰδόντες αὐτόν, ἐξεπλάγησαν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Τέκνον, διὰ τί ἔπραξας εἰς ἡμᾶς οὕτως; ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ καταλυπούμενοι σὲ ἐζητοῦμεν.

⁴⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί με ἐζητεῖτε; δὲν ἤξεύρετε ὅτι ³⁵ πρέπει νὰ ἦμαι εἰς τὰ τοῦ Πατρὸς μου;

⁵⁰ Καὶ αὐτοὶ ³⁶ δὲν ἐνόησαν τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς. ⁵¹ Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦτο ὑποτασσόμενος εἰς αὐτούς. ³⁷ Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἐφύ-

λαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

⁵² Καὶ ³⁸ ὁ Ἰησοῦς προέκοπτεν εἰς σοφίαν, καὶ ἡλικίαν, καὶ χάριν παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

[ΚΕΦ. γ'.]

ΕΝ δὲ τῷ δεκάτῳ πέμπτῳ ἔτει τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ὅτε ὁ Πόντιος Πιλάτος ἡγεμόνευε τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετράρχης τῆς Γαλιλαίας ἦτο ὁ Ἡρώδης, Φίλιππος δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ ὁ Δυσανίας τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς, ² ¹ ἐπὶ ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγεινε λόγος Θεοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ. ³ Καὶ ² ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περὶχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύττων βάπτισμα μετανοίας ³ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· ⁴ ὡς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν λόγων Ησαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, ⁴ "Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ. ⁵ Πᾶσα φάραγξ θέλει γεμισθῆ, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς θέλει ταπεινωθῆ, καὶ τὰ σκολιὰ θέλουσι γείνει εὐθεῖα, καὶ αἱ τραχεῖαι ὁδοὶ ὀμαλαί. ⁶ Καὶ ⁵ πᾶσα σὰρξ θέλει ἰδεῖ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ."

⁷ Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς ὄχλους τοὺς ἐρχομένους διὰ νὰ βαπτισθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, ⁶ Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἐδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ⁸ Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἀρχίσθητε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ. ⁹ Ἡδὲ καὶ ἡ ἀξίγη κεῖται πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων· ⁷ πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

¹⁰ Καὶ ἠρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, ⁸ Τί λοιπὸν θέλομεν κάμει; ¹¹ Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, ⁹ Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας ἅς μεταδώσῃ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα· καὶ ὁ ἔχων τροφὰς ἅς κάμῃ ὁμοίως.

¹² ¹⁰ Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι διὰ νὰ βαπτισθῶσι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, τί θέλομεν κάμει; ¹³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ¹¹ Μὴ εἰσπράττετε μηδὲν περισσότερον παρὰ τὸ διατεταγμένον εἰς ἐσᾶς.

¹⁴ Ἡρώτων δὲ αὐτόν καὶ στρατιωτικοὶ, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τί θέλομεν κάμει; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ¹² Μὴ βιάσθητε μηδένα, μηδὲ συκοφαντήσητε· καὶ ἀρκείσθε εἰς τὰ εὐημερήσια σας.

³⁸ Σαμ. Α'. β'. 26. εΐχ. 40.

¹ Ἰωάν. ια'. 49, 51: ιη'. 13. Πράξ. β'. 6. ² Ματθ. γ'. 1. Μάρκ. α'. 4. ³ κεφ. α'. 77. ⁴ Ησα. μ'. 3. Ματθ. γ'. 3. Μάρκ. α'. 3. Ἰωάν. α'. 23. ⁵ Ψαλ. ηη'. 2. ⁶ Ησα. νβ'. 10. κεφ. β'. 10. ⁷ Ματθ. γ'. 7.

⁷ Ματθ. ζ'. 19. ⁸ Πράξ. β'. 37. ⁹ κεφ. ια'. 41. Κορ. Β'. η'. 14. Ἰακ. β'. 15, 16. Ἰωάν. Α'. γ'. 17: δ'. 20. ¹⁰ Ματθ. κα'. 32. κεφ. ζ'. 29. ¹¹ κεφ. ιθ'. 8. ¹² Εξόδ. κγ'. 1. Λευι. ιθ'. 11.

	15 Ἐνῶ δὲ ἐπρόσμενον ὁ λαὸς, καὶ διελογίζοντο πάντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς, 16 ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης πρὸς πάντας, λέγων, 15 Ἐγὼ μὲν σὰς βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἔρχεται ὁμοῦς ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς θέλει σὰς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρὶ· 17 τοῦ ὁποίου τὸ πτώριον εἶναι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἀλώνιον αὐτοῦ, 14 καὶ θέλει συναῖξει τὸν σίτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστω.	τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν, 38 τοῦ Ἐνώσ, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, 39 τοῦ Θεοῦ.	38 Γεν. ε'. 1, 2.
12 Μαθ. γ'. 11.	18 Καὶ ἄλλα πολλὰ προτρέπων εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.	[Κεφ. 8.] Ὁ ΔΕ Ἰησοῦς πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην· καὶ ἔφερετο διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, 2 πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἡμέρας τεσσαράκοντα· 3 καὶ δὲν ἔφαγεν οὐδὲν τὰς ἡμέρας ἐκείνας· ἀφοῦ δὲ αὐταὶ ἐτελείωσαν, ὑστερον ἐπειάσατο. 3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἐπέ πρὸς τὸν λίθον τούτον νὰ γείνη ἄρτος. 4 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, λέγων, Ἐἶναι γεγραμμένον, "Ὅτι με ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζήσει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ με πάντα λόγον Θεοῦ."	1 Μαθ. 8'. 1. Μάρκ. α'. 12. 2 κεφ. 8'. 27. εἰχ. 14. 3 Ἐξέδ. 18'. 28. Βασ. Α'. 18'. 8. 4 Δευτ. 7'. 3.
14 Μιχ. 8'. 12. Μαθ. 17'. 30.	19 Ὁ ΔΕ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς Ἡρωδιάδος τῆς γυναῖκος Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων τῶν κακῶν ὅσα ἔπραξεν ὁ Ἡρώδης, 20 προσέθεσε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.	5 Καὶ ἀναβιβάσας αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλόν, ἔδειξεν εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασίλεια τῆς οἰκουμένης ἐν μιᾷ στιγμή χρόνου· 6 καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Εἰς σέ θέλω δώσει ἅπασαν τὴν ἐξουσίαν ταύτην καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· ὁ δὲ εἰς ἐμέ εἶναι παραδεδομένη, καὶ εἰς ὅτινα θέλω, δίδω αὐτήν· 7 σὺ λοιπὸν εἰάν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, σοῦ θέλουσιν εἶσθαι πάντα. 8 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· ὁ δὲ εἰς ἐμέ εἶναι γεγραμμένον, "Θέλεις προσκυνήσει Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει."	8 Ἰακὼβ. 18'. 31: 18'. 30. Ἄπος. 17'. 2, 7. 6 Δευτ. 6'. 13: 1. 20.
15 Μαθ. 18'. 3. Μάρκ. 5'. 17.	21 ἈΦΟΥ ΔΕ ἔβαπτίσθη πᾶς ὁ λαὸς, 16 βαπτισθέντος καὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ προσευχομένου, ἠνοιχθή ὁ οὐρανός, 22 καὶ κατέβη τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν σωματικῇ μορφῇ, ὡς περιστερὰ, ἐπ' αὐτόν· καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσα, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς σέ εὐηρεστήθην.	9 Καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερυγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐὰν ἦσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· 10 ὁ δὲ εἰς ἐμέ εἶναι γεγραμμένον, "Ὅτι εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ θέλει προσταῖξει περὶ σοῦ, διὰ νὰ σέ διαφυλάξωσι." 11 καὶ "Ὅτι θέλουσι σέ σηκώσει ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου." 12 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, 9 Ὅτι εἶναι εἰρημένον, "Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου."	8 Ἰακὼβ. 18'. 31: 18'. 30. Ἄπος. 17'. 2, 7. 6 Δευτ. 6'. 13: 1. 20.
15 Μαθ. γ'. 13. Ἰακὼν. α'. 32.	23 Καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἤρξατο νὰ ἦναι 17 ὡς τριάκοντα ἔτων, ὧν (καθὼς ἐνομίζετο) 18 υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλλί, 24 τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευὶ, τοῦ Μελχι, τοῦ Ἰαννά, τοῦ Ἰωσήφ, 25 τοῦ Ματθαίου, τοῦ Ἀμῶς, τοῦ Ναοῦμ, τοῦ Ἐσλὶ, τοῦ Ναγγαί, 26 τοῦ Μαᾶθ, τοῦ Ματθαίου, τοῦ Σεμεὶ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα, 27 τοῦ Ἰωαννά, τοῦ Ῥησά, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρί, 28 τοῦ Μελχι, τοῦ Ἀδδί, τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἡρ, 29 τοῦ Ἰωσή, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰαρέιμ, τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευὶ, 30 τοῦ Συμεῶν, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωάν, τοῦ Ἐλιακίμ, 31 τοῦ Μελεά, τοῦ Μαϊνάν, τοῦ Ματθαῖ, 19 τοῦ Ναβὼν, 20 τοῦ Δαβίδ, 32 21 τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ὠβὴδ, τοῦ Βοὸζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσῶν, 33 τοῦ Ἀμναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἐσρώμ, τοῦ Φαρέσ, τοῦ Ἰούδα, 34 τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, 32 τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ, 35 τοῦ Σαρούχ, τοῦ Ραγαῦ, τοῦ Φαλέκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλά, 36 23 τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξάδ, 24 τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, 37 τοῦ Μαθουάλα,	7 Ἰακὼβ. 18'. 31: 18'. 30. Ἄπος. 17'. 2, 7. 6 Δευτ. 6'. 13: 1. 20. 7 Μαθ. 8'. 5. 8 Ψαλ. 114'. 11. 9 Δευτ. 6'. 16. 10 Ἰακὼν. 18'. 30. Ἐβρ. 8'. 15. 11 Μαθ. 8'. 12. Ἰακὼν. 8'. 43. 12 εἰχ. 1. 13 Πράξ. 1'. 37. 14 Μαθ. 8'. 23: 17'. 54. Μάρκ. 6'. 1. 16 Πράξ. 17'. 14: 16'. 2.	
17 Ἰδὲ Ἀριθ. 8'. 3, 35, 39, 43, 47. 18 Μαθ. 17'. 55. Ἰακὼν. 5'. 42. 19 Ζαχ. 18'. 12. 20 Σαμ. Β'. ε'. 14. Χρον. Α'. 7'. 5. 21 Ρουθ. 8'. 18, κ.τ.λ. Χρον. Α'. β'. 10, κ.τ.λ. 22 Γεν. 11'. 24, 26. 23 Γεν. 11'. 12. 24 Γεν. ε'. 6: 11. 10.			

16 'Ησα.
ζα' 1.

καὶ ἐσηκώθη νὰ ἀναγνώσῃ. 17 Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ βιβλίον 'Ησαίου τοῦ προφήτου· καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον εὔρε τὸν τόπον, ὅπου ἦτο γεγραμμένον, 18 ¹⁶ "Πνεῦμα Κυρίου εἶναι ἐπ' ἐμέ· διὰ τοῦτο μὲ ἔχρισε· μὲ ἀπέστειλε διὰ νὰ εὐαγγελίζωμαι πρὸς τοὺς πτωχοὺς, διὰ νὰ λατρεύσω τοὺς συντετριμμένους τῆν καρδίαν, νὰ κηρύξω πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους ἐλευθερίαν, καὶ πρὸς τοὺς τυφλοὺς ἀνάβλεψιν, νὰ ἀποστείλω τοὺς συντεθλασμένους ἐν ἐλευθερίᾳ, 19 διὰ νὰ κηρύξω εὐπρόσδεκτον Κυρίου ἐνιαυτόν." 20 Καὶ κλείσας τὸ βιβλίον, ἀπέδωκεν εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ἐκάθισε· πάντων δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς αὐτόν. 21 Καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς, "Ὅτι σήμερον ἐπληρώθη ἡ γραφή αὐτῆ εἰς τὰ ὄρα ὑμῶν.

22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν εἰς αὐτὸν, καὶ ¹⁷ ἐθαύμαζον διὰ τοὺς λόγους τῆς χάριτος τοὺς ἐξερχομένους ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, ¹⁸ Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ 'Ιωσήφ;

23 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βεβαίως θέλετε μὲ εἰπεῖ τὴν παραβολὴν ταύτην, 'Ιατρὲ, θεράπευσον σεαυτὸν· ὅσα ἠκούσαμεν ὅτι ἔγειναν ¹⁹ ἐν τῇ Καπερναούμ, κάμε καὶ ἐδῶ ²⁰ ἐν τῇ πατρίδι σου. 24 Εἶπε δὲ, "Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ²¹ οὐδεὶς προφήτης εἶναι δεκτὸς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. 25 Καὶ ἐπ' ἀληθείας σὰς λέγω, ²² Πολλοὶ χῆραι ἦσαν ἐν τῷ 'Ισραὴλ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν 'Ηλίου, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, καθ' ὃν καιρὸν ἔγεινε πείνα μεγάλη ἐφ' ὅλην τὴν γῆν· 26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ὁ 'Ηλίας, εἰμὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδῶνος πρὸς γυναῖκα χήραν. 27 Καὶ ²³ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ 'Ελισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ 'Ισραὴλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰμὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος.

28 Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα. 29 Καὶ σηκωθέντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ ἔφεραν αὐτὸν ἕως τῆς ὄφρου τοῦ ὄρους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ πόλις αὐτῶν ἦτο ᾠκοδομημένη, διὰ νὰ κατακρημνίσωσιν αὐτόν.

30 ²⁴ Αὐτὸς ὁμως περάσας διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο. 31 Καὶ ²⁵ κατέβη εἰς Καπερναοῦμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι. 32 Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδασκίαν αὐτοῦ· ²⁶ διότι ὁ λόγος αὐτοῦ ἦτο μετὰ ἐξουσίας.

33 Καὶ ^π ἐν τῇ συναγωγῇ ἦτο ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς με-

γάλης, 34 λέγων, Φεῦ! τί εἶναι μετὰξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, 'Ιησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες νὰ ἀπολέσῃς ἡμᾶς; ²⁸ σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι· ²⁹ ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. 35 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ 'Ιησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ τὸ δαιμόνιον ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ βλάβῃ αὐτὸν παντελῶς.

36 Καὶ ἐξεπλάγησαν πάντες, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς εἶναι ὁ λόγος οὗτος, ὅτι μετὰ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως προστάζει τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ἐξέρχονται; 37 Καὶ διεδίδετο φήμη περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38 ³⁰ Σηκωθείς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσήλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος· ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἐκρατεῖτο ὑπὸ πυρετοῦ μεγάλου· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. 39 Καὶ σταθεὶς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τὸν πυρετὸν, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· καὶ παρευθὺς σηκωθείσα ὑπηρέτει αὐτούς.

40 ³¹ Ἐνῶ δὲ ἔδυνε ὁ ἥλιος πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενούντας ὑπὸ διαφόρων νόσων, ἔφεραν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ἐκεῖνος δὲ ἐπιθέσας τὰς χεῖρας εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, ἐθεράπευσεν αὐτούς. 41 ³² Ἐξήρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κρίζοντα καὶ λέγοντα, "Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ³³ ἐπιτιμῶν αὐτὰ δὲν ἄφινε νὰ λαλώσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι εἶναι ὁ Χριστός.

42 Καὶ ³⁴ ὅτε ἔγεινε ἡμέρα, ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ ἐκράτουν αὐτόν, διὰ νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν. 43 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, "Ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις πρέπει νὰ εὐαγγελίσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ εἰς τοῦτο εἶμαι ἀπεσταλμένος. 44 ³⁵ Καὶ ἐκῆρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

[ΚΕΦ. Ε΄.] ¹ ἘΝΩ δὲ ὁ ὄχλος συνῆλιβεν αὐτὸν διὰ νὰ ἀκούῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἵστατο πλησίον τῆς λίμνης Γεννησαρέτ· 2 καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἱστάμενα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἐξέπλυναν τὰ δίκτυα. 3 Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, τὸ ὁποῖον ἦτο τοῦ Σίμωνος, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτὸ ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

4 Καθὼς δὲ ἔπαυσε λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα, ² Ἐπανάγαγε τὸ πλοῖον εἰς τὰ βαθέα, καὶ ρίψατε τὰ δίκτυα ὑμῶν διὰ νὰ ὀψαρεύσητε. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπε πρὸς αὐτόν, Διδά-

²⁸ εἰχ. 41.
³⁰ Ψαλ. 15'. 10.
Δαν. θ'. 24.
κεφ. α'. 35.

³⁰ Μαθθ. η'. 14.
Μάρκ. α'. 29.

³¹ Μαθθ. η'. 16.
Μάρκ. α'. 32.

³² Μάρκ. α'. 34:
γ'. 11.

³³ Μάρκ. α'. 25, 34.
εἰχ. 34, 35.

³⁴ Μάρκ. α'. 35.

³⁵ Μάρκ. α'. 39.

¹ Μαθθ. δ'. 18.
Μάρκ. α'. 16.

² Ἰωάν. κα'. 6.

17 Ψαλ. με'. 2.
Μαθθ. ιγ'. 54.
Μάρκ. γ'. 2. κεφ. β'. 47.
18 Ἰωάν. γ'. 42.
19 Μαθθ. β'. 13:
α'. 23.
20 Μαθθ. ιγ'. 54.
Μάρκ. γ'. 1.
21 Μαθθ. ιγ'. 57.
Μάρκ. γ'. 4.
22 Ἰωάν. β'. 44.
23 Βασ. Α. ιζ'. 9:
24 Ἰ. 1.
25 Ιακ. ε'. 17.
26 Βασ. β'. ε'. 14.
27 Ἰωάν. γ'. 39.
28 Μαθθ. γ'. 13.
Μάρκ. α'. 21.
29 Μαθθ. β'. 28, 29.
30 Β'. 15.
31 Μάρκ. α'. 23.

σκαλε, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιᾶσαντες δὲν ἐπιάσαμεν οὐδέν· ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τῷ λόγῳ σου θέλω ρίψει τὸ δίκτυον.

6 Καὶ ἄφου ἔκαμον τοῦτο, συνέκλεισαν πλῆθος πολὺ ἰχθύων, καὶ διεσχίζετο τὸ δίκτυον αὐτῶν. 7 Καὶ ἔκαμον νεῦμα εἰς τοὺς συντρόφους τοὺς ἐν τῷ ἄλλῳ πλοίῳ, διὰ νὰ ἔλθωσι νὰ βοηθήσωσιν αὐτούς· καὶ ἦλθον, καὶ ἐγέμισαν ἀμφοτέρα τὰ πλοία, ὥστε ἐβυθίζοντο.

8 Ἴδων δὲ ὁ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε πρὸς τὰ γόνατα τοῦ Ἰησοῦ, λέγων, ³ Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, διότι εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς, Κύριε. 9 Ἐπειδὴ ἔκπληξίς καταλάβεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄγραν τῶν ἰχθύων τὴν ὅποιαν συνέλαβον· 10 ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰακώβον καὶ Ἰωάννην, τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, οἵτινες ἦσαν σύντροφοι τοῦ Σίμωνος. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ, ⁴ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπου θέλεις ἀγρεύει. 11 Καὶ ἄφου ἔφεραν τὰ πλοία ἐπὶ τὴν γῆν, ⁵ ἀφήσαντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτόν.

12 ΚΑΙ ⁶ ἐνῶ ἦτο ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, ἰδοὺ ἄνθρωπος πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσε κατὰ πρόσωπον, καὶ παρεκάλεσεν αὐτόν, λέγων, Κύριε, ἂν θέλῃς, δύνασαι νὰ με καθαρίσῃς. 13 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤγγισεν αὐτόν, καὶ εἶπε, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἡ λέπρα ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ.

14 Καὶ αὐτὸς ⁷ παρήγγειλεν αὐτόν νὰ μὴ εἴπῃ τοῦτο πρὸς μηδένα· ἀλλὰ ὑπάγε, λέγει, καὶ δείξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, ⁸ καθὼς προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς. 15 Ἄλλ' ἔτι μᾶλλον διήρχετο ἡ φήμη περὶ αὐτοῦ· καὶ ⁹ συνηθορίζοντο ὄχλοι πολλοί, διὰ νὰ ἀκούωσι, καὶ νὰ θεραπεύωνται ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν.

16 ¹⁰ Αὐτὸς δὲ ἀπεσύρετο εἰς τὰς ἐρήμους καὶ προσηύχετο.

17 ΚΑΙ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἐνῶ αὐτὸς ἐδίδασκεν, ἐκάθητο Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλήμ· καὶ δύνανται Κυρίου ἦτο εἰς τὸ νὰ λατρεύῃ αὐτούς.

18 Καὶ ἰδοὺ, ¹¹ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο παραλυτικός· καὶ ἐζήτουν νὰ φέρωσιν αὐτόν ἔσω, καὶ νὰ θέσωσιν ἐνώπιον αὐτοῦ. 19 Καὶ μὴ εὐρόντες διὰ ποίας εἰσόδου νὰ φέρωσιν αὐτόν ἔσω ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ διὰ

τῶν κεραμίδων κατεβίβασαν αὐτόν μετὰ τοῦ κλινιδίου εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ.

20 Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄνθρωπε, συγκεχωρημένα εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρτίαι σου.

21 Καὶ ¹² ἤρχισαν νὰ διαλογίζονται οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Τίς εἶναι οὗτος, ὅστις λαλεῖ βλασφημίας; ¹³ τίς δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας ἐμὴ μόνος ὁ Θεός;

22 Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις σας; 23 τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἴπω, Συγκεχωρημένα εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἴπω, Σηκώθητι καὶ περιπάτει; 24 ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν) Πρὸς σέ λέγω, Σηκώθητι, καὶ σήκωσον τὸ κλινίδιον σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 25 Καὶ παρευθὺς ἐγερθεὶς ἐνώπιον αὐτῶν, ἐσήκωσε τὸ κλινίδιον ἐφ' οὗ κατέκειτο, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν.

26 Καὶ ἔκστασις καταλάβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες, Ὅτι εἶδομεν παράδοξα σήμερον.

27 Καὶ ¹⁴ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ εἶδε τελώνην τινὰ Λευὴν τὸ ὄνομα, καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθεῖ μοι. 28 Καὶ ἀφίστας ἅπαντα, ἐσηκώθη καὶ ἠκολούθησεν αὐτόν.

29 Καὶ ¹⁵ ἔκαμεν εἰς αὐτόν ὁ Λευὴς ὑποδοχὴν μεγάλην ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ¹⁶ ἦτο πλῆθος πολὺν τελωνῶν καὶ ἄλλων, οἵτινες ἐκάθητο μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν. 30 Καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν τρώγετε καὶ πίνετε;

31 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἰατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες. 32 ¹⁷ Δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33 Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, ¹⁸ Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου νηστεύουσι συχνὰ, καὶ κάμνουσι δεήσεις, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ ἰδικοί σου τρώγουσι καὶ πίνουσιν;

34 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μήπως δύνασθε νὰ κάμητε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος νὰ νηστεύωσιν, ἐνόσφ εἶναι μετ' αὐτῶν ὁ νυμφίος; 35 θέλουσιν ὁμοίως

³ Σαμ. Β'.
ε'. 9.
Βασ. Α'.
ιζ'. 18.

⁴ Μαθθ.
δ'. 19.
Μάρκ. α'.
17.

⁵ Μαθθ.
δ'. 20.
ιθ'. 27.
Μάρκ. α'.
18. κεφ.
ιη'. 28.
⁶ Μαθθ.
η'. 2.
Μάρκ. α'.
40.

⁷ Μαθθ.
η'. 4.

⁸ Λευιτ.
ιδ'. 4, 10,
21, 22.

⁹ Μαθθ.
δ'. 25.
Μάρκ. γ'.
7. Ἰωάν.
ε'. 2.
¹⁰ Μαθθ.
ιδ'. 23.
Μάρκ. ε'.
46.

¹¹ Μαθθ.
θ'. 2.
Μάρκ. β'.
3.

¹² Μαθθ.
θ'. 3.
Μάρκ. β'.
6, 7.
¹³ Ψαλ.
λβ'. 5.
Ἦσα. μγ'.
25.

¹⁴ Μαθθ.
θ'. 9.
Μάρκ. β'.
13, 14.

¹⁵ Μαθθ.
θ'. 10.
Μάρκ. β'.
15.
¹⁶ κεφ. ιε'.
1.

¹⁷ Μαθθ.
θ'. 13.
Τιμ. Α'.
α'. 15.
¹⁸ Μαθθ.
θ'. 14.
Μάρκ. β'.
18.

ἔλθει ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος· τότε θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

36 ¹⁹ Ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι οὐδεὶς βάλλει ἐπίρραμμα ἱματίου νέου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, καὶ τὸ νέον σχίζει, καὶ μὲ τὸ παλαιὸν δὲν συμφωνεῖ τὸ ἐπίρραμμα τὸ ἀπὸ τοῦ νέου. 37 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ νέος οἶνος θελεῖ σχίσει τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς θελεῖ ἐκχυθῆ, καὶ οἱ ἀσκοὶ θέλουσι φθαρθῆ. 38 Ἀλλὰ πρέπει νὰ βάλλῃται ὁ νέος οἶνος εἰς ἀσκούς νέους· καὶ ἀμφοτέρα διατηροῦνται. 39 Καὶ οὐδεὶς ἀφοῦ πῆν οἶνον παλαιόν, θελεῖ εὐθὺς νέον· διότι λέγει, Ὁ παλαιὸς εἶναι καλῆτερος.

[Κεφ. 5'.] ΚΑΤΑ δὲ ¹ τὸ δευτερό-
πρωτον σάββατον διέβαινον αὐτὸς διὰ
τῶν σπαρτῶν· καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἀνέσπων τὰ στάχυα, καὶ ἔτρωγον, τρί-
βοντες μὲ τὰς χεῖρας· 2 τινὲς δὲ τῶν
Φαρισαίων εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί
πράττετε ² ὅ,τι δὲν συγχωρεῖται νὰ
πράττῃτε ἐν τοῖς σάββασιν;

3 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν
ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ ³ τοῦτο δὲν ἀνεγνώσατε
τὸ ὅποιον ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅποτε
ἐπέιασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
ὄντες; 4 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἄρτους τῆς
προθέσεως καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ
εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους ⁴ δὲν
εἶναι συγκεχωρημένον νὰ φάγωσιν εἰμὴ
μόνοι οἱ ἱερεῖς; 5 Καὶ ἔλεγε πρὸς
αὐτοὺς, Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου κύ-
ριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

6 Καὶ ⁶ πάλιν ἐν ἄλλῳ σαββάτῳ
εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐδί-
δασκε· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος, τοῦ
ὁποίου ἡ δεξιὰ χεὶρ ἦτο ξηρά. 7 Παρ-
ετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ
οἱ Φαρισαῖοι, ἄν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλῃ
θεραπεύσει, διὰ νὰ εὐρωσι κατηγορίαν
κατ' αὐτοῦ.

8 Αὐτὸς ὁμοῦς ἐγνώριζε τοὺς διαλο-
γισμοὺς αὐτῶν· καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄν-
θρωπον τὸν ἔχοντα ξηρὰν τὴν χεῖρα,
Σηκώθητι, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. Καὶ
ἐκείνος σηκωθείς, ἐστάθη. 9 Εἶπε
λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, Θέλω
σᾶς ἐρωτήσῃ τι, εἶναι συγκεχωρημέ-
νον νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις ἐν τοῖς σάβ-
βασιν, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; νὰ σώσῃ
ψυχὴν, ἢ νὰ ἀπολέσῃ;

10 Καὶ περιβλέψας πάντας αὐτοὺς
εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτεινον τὴν
χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἔκαμιν οὕτω· καὶ

ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὕγιης ὡς
ἡ ἄλλη.

11 Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ματίας,
καὶ συνωμίλουν πρὸς ἀλλήλους, τί νὰ
κάμωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 ⁸ ἘΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις
ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῇ·
καὶ διενυκτέρευεν ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ
Θεοῦ. 13 Καὶ ὅτε ἔγειεν ἡμέρα,
ἔκραξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ¹ ἐξέ-
λεξεν ἐξ αὐτῶν δώδεκα, τοὺς ὁποίους
καὶ ὠνόμασεν ἀποστόλους· 14 Τὸν
Σίμωνα ⁸ τὸν ὁποῖον καὶ ὠνόμασε
Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιπ-
πον καὶ Βαρθολομαῖον, 15 Ματθαῖον
καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλ-
φαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον
Ζηλωτὴν, 16 ⁹ Ἰούδαν τὸν ἀδελφὸν
Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην,
ὅστις καὶ ἔγεινε προδοτὴς.

17 Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἐστάθη
ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ παρῆσαν ὄχλος
μαθητῶν αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ
λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰε-
ρουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίας Τύρου καὶ
Σιδῶνος, οἵτινες ἦλθον διὰ ν' ἀκούσω-
σιν αὐτὸν, καὶ νὰ λατρευθῶσιν ἀπὸ τῶν
νόσων αὐτῶν· 18 καὶ οἱ ἐνοχλοῦμενοι
ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· καὶ ἔθερα-
πέοντο. 19 Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ¹¹ ἐξῆρ-
τε νὰ ἐγγίξῃ αὐτόν· ¹² διότι δύναμις ἐξῆρ-
χετο παρ' αὐτοῦ, καὶ λάτρευε πάντας.

20 Καὶ αὐτὸς σηκώσας τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ
ἔλεγε,

¹³ Μακάριοι σεῖς οἱ πτωχοὶ, διότι
ὑμετέρα εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 ¹⁴ Μακάριοι οἱ πεινῶντες τώρα,
διότι θέλετε χορτασθῆ.

¹⁵ Μακάριοι οἱ κλαίοντες τώρα, διότι
θέλετε γελάσει.

22 ¹⁶ Μακάριοι εἰσθε ὅταν σᾶς μισή-
σωσιν οἱ ἄνθρωποι, ¹⁷ καὶ ὅταν σᾶς
ἀφορίσωσι, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβά-
λωσι τὸ ὄνομά σας ὡς κακόν, ἔνεκεν
τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 23 ¹⁸ Χαίrete
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε·
διότι ἰδοὺ, ὁ μισθὸς σας εἶναι πολὺς ἐν
τῷ οὐρανῷ· ¹⁹ ἐπειδὴ οὕτως ἔπραττον
εἰς τοὺς προφῆτας οἱ πατέρες αὐτῶν.

24 Πλὴν ²⁰ οὐαὶ εἰς ἐσᾶς ²¹ τοὺς
πλουσίους, ²² διότι ἀπηλαύσατε τὴν
παρηγορίαν σας.

25 ²³ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ κεχορτασμέ-
νοι, διότι θέλετε πεινάσει.

²⁴ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ γελῶντες τώρα,
διότι θέλετε πενθήσει καὶ κλαύσει.

26 ²⁵ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὅταν πάντες οἱ
ἄνθρωποι σᾶς εὐφημήσωσι· διότι οὕτως
ἔπραττον εἰς τοὺς ψευδοπροφῆτας οἱ

⁶ Μαθθ.
ιδ'. 23.

⁷ Μαθθ.
ι'. 1.

⁸ Ἰωάν.
α'. 42.

⁹ Ἰουδ. 1.

¹⁰ Μαθθ.
δ'. 25.

¹¹ Μαθθ.
ιδ'. 36.

¹² Μάρκ.
ε'. 30.

κεφ. η'.

46.

¹³ Μαθθ.
ε'. 3; ια'.

5. Ἰακ.
β'. 5.

¹⁴ Ἡσα.
νε'. 1;

ξέ'. 13.

¹⁵ Μαθθ. ε'.
6.

¹⁶ Ἡσα.
ξα'. 3.

¹⁷ Μαθθ. ε'.
4.

¹⁸ Μαθθ.
ε'. 11.

Πέτρ. Α'.
β'. 19;

γ'. 14;

δ'. 14.

¹⁹ Ἰωάν.
ισ'. 2.

²⁰ Μαθθ.
ε'. 12.

Πράξ. ε'.
41. Κολ.
α'. 24.

²¹ Ἰακ. α'. 2.

²² Πράξ.
ζ'. 51.

²³ Ἀμῶς
ε'. 1.

²⁴ Ἰακ. ε'. 1.

21 κεφ.
ιβ'. 21.

²⁵ Μαθθ.
ε'. 2, 5.

16. κεφ.
ισ'. 25.

²⁶ Ἡσα.
ξέ'. 13.

²⁷ Παρ.
ιδ'. 13.

²⁸ Ἰωάν.
ιε'. 19.

²⁹ Ἰωάν. Α'.
δ'. 5.

¹ Μαθθ.
ιδ'. 1.
Μάρκ. β'.
23.

² Ἐξῆθ.
ε'. 10.

³ Σαμ. Α'.
κα'. 6.

⁴ Λευι.
αλ'. 9.

⁶ Μαθθ.
ιδ'. 9.
Μάρκ. γ'.
1. Ἰδὲ
κεφ. ιγ'.
14: ιδ'.
3. Ἰωάν.
β'. 16.

28 Ἐξόθ.
κγ'. 4.
Παρ. κε'.
21. Μαθ.
ε'. 44.
εἰχ. 35.
Ῥωμ. ιβ'.
20.
27 κεφ.
κγ'. 34.
Πράξ. ζ'.
60.
28 Μαθ.
ε'. 39.
29 Κορ. Α'.
ε'. 7.
30 Δευτ.
ιε'. 7, 8,
10. Παρ.
κα'. 26.
Μαθ. ε'.
42.
31 Μαθ.
ζ'. 12.
32 Μαθ.
ε'. 46.
33 Μαθ.
ε'. 42.
34 εἰχ. 27.
35 Ψαλ.
λζ'. 26.
εἰχ. 30.
36 Μαθ.
ε'. 45.
37 Μαθ.
ε'. 48.
38 Μαθ.
ζ'. 1.
39 Παρ.
ιβ'. 17.
40 Ψαλ.
οθ'. 12.
41 Μαθ.
ζ'. 2.
Μάρκ. δ'.
24. Ἰακ.
β'. 13.
42 Μαθ.
ιε'. 14.
43 Μαθ.
ι'. 24.
Ἰωάν. ιγ'.
16: ιε'.
20.
44 Μαθ.
ζ'. 3.

πατέρες αὐτῶν. 27 Ἀλλὰ ²⁶ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἀκούοντας λέγω, Ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς σας· ἀγαθοποιεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μισοῦσιν· 28 εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταρῶνται· ²⁷ καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσιν. 29 ²³ Εἰς τὸν τύπτοντά σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πρόσφερε καὶ τὴν ἄλλην, ²⁹ καὶ ἀπὸ τοῦ ἀφαιρουήντος τὸ ἱμάτιόν σου, μὴ ἐμποδίσῃς καὶ τὸν χιτῶνα. 30 ³⁰ Εἰς πάντα δὲ τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ, δίδε· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀφαιρουήντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. 31 Καὶ ³¹ καθὼς θέλετε νὰ πράττωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ σεῖς πράττετε ὁμοίως εἰς αὐτούς. 32 Καὶ ³² εἰν ἀγαπάτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποία χάρις χρεωστέεται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀγαπῶντας αὐτούς. 33 Καὶ εἰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιούντάς σας, ποία χάρις χρεωστέεται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ πράττουσι. 34 Καὶ ³³ εἰν δανείζητε εἰς ἐκείνους παρ' ὧν ἐλπίζετε πάλιν νὰ λάβητε, ποία χάρις χρεωστέεται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς ἁμαρτωλοὺς δανείζουσι, διὰ νὰ λάβωσι πάλιν τὰ ἴσα. 35 Πλὴν ³⁴ ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς σας, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, ³⁵ καὶ δανείζετε, μηδεμίαν ἀπολαβὴν ἐλπίζοντες· καὶ θέλει εἶσθαι ὁ μισθός σας πολὺς, ³⁵ καὶ θέλετε εἶσθαι υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου· διότι αὐτὸς εἶναι ἀγαθὸς πρὸς τοὺς ἀχαρίστους καὶ κακοὺς. 36 ³⁷ Γίνεσθε λοιπὸν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ Πατήρ σας εἶναι οἰκτίρμων. 37 Καὶ ³⁸ μὴ κρίνετε, καὶ δὲν θέλετε κριθῆ· μὴ καταδικάζετε, καὶ δὲν θέλετε καταδικασθῆ· συγχωρεῖτε, καὶ θέλετε συγχωρηθῆ. 38 ³⁹ Δίδετε, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἐσᾶς· μέτρον καλόν, πεπιεσμένον καὶ συγκεκαθισμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον θέλουσι δώσει ⁴⁰ εἰς τὸν κόλπον σας· διότι ⁴¹ μετὸ αὐτὸ μέτρον μετὸ τοῦ ὁποῖον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἐσᾶς. 39 Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· ⁴² Μήπως δύναται τυφλὸς νὰ ὀδηγῆ τυφλόν; δὲν θέλουσι πέσει ἀμφότεροι εἰς βόθρον; 40 ⁴³ Δὲν εἶναι μαθητῆς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ· πᾶς δὲ τετελειωποιημένος θέλει εἶσθαι ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. 41 Καὶ ⁴⁴ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ σου ὀφθαλμῷ δὲν παρατηρεῖς; 42 ἢ πῶς δύνασαι νὰ λέγῃς πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἀδελφέ, ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, ἐνῶ σὺ δὲν βλέπεις τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ

σου; Ὑποκριτὰ, ⁴⁵ ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρώς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

43 Διότι ⁴⁶ δὲν εἶναι δένδρον καλὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν σαπρὸν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν τὸ ὁποῖον κάμνει καρπὸν καλόν. 44 Ἐπειδὴ ⁴⁷ ἕκαστον δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ γνωρίζεται· διότι δὲν συναγούσιν ἐξ ἀκανθῶν σῦκα, οὐδὲ τρυγῶσιν ἐκ βάτου σταφύλια. 45 ⁴⁸ Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ κακοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ κακόν· ⁴⁹ διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 ⁵⁰ Διὰ τί δὲ με κράζετε, Κύριε, Κύριε, καὶ δὲν πράττετε ὅσα λέγω; 47 ⁵¹ Πᾶς ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμέ, καὶ ἀκούει τοὺς λόγους μου, καὶ κάμνει αὐτούς, θέλω σᾶς δεῖξει με ποῖον εἶναι ὁμοίος· 48 εἶναι ὁμοίος με ἄνθρωπον οἰκοδομοῦντα οἰκίαν, ὅστις ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔβαλε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· ὅτε δὲ ἔγεινε πλημμύρα, προσέβαλεν ὁ ποταμὸς κατὰ τῆς οἰκίας ἐκείνης, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ σαλεύσῃ αὐτήν· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν. 49 Ὅστις ὅμως ἀκούσῃ καὶ δὲν κάμῃ, εἶναι ὁμοίος με ἄνθρωπον οἰκοδομήσαντα οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίον· κατὰ τῆς ὁποίας προσέβαλεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἔγεινεν ὁ κρημνισμὸς τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγας.

[ΚΕΦ. Ζ'.] ἌΦΟΥ δὲ ἐτελείωσε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, ¹ εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοῦμ.

2 Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δούλος, ὅστις ἦτο πολῦτιμος εἰς αὐτὸν, κακῶς ἔχων ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ. 3 Καὶ ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ νὰ διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ. 4 Οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν ἐπιμόνως, λέγοντες, Ὅτι εἶναι ἄξιός ἐκείνος εἰς τὸν ὁποῖον θέλεις κάμει τοῦτο· 5 διότι ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς φηκοδόμησεν εἰς ἡμᾶς.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν. Ἐνῶ δὲ ἀπείχεον ἤδη οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἐκατοντάρχος φίλους, λέγων πρὸς αὐτὸν, Κύριε, μὴ ἐνοχλείσαι· διότι δὲν εἶμαι ἄξιός νὰ εἰσελθῆς ὑπὸ τὴν στέγην

48 Παρ.
ιη'. 17.

46 Μαθ.
ζ'. 16, 17.

47 Μαθ.
ιβ'. 33.

48 Μαθ.
ιβ'. 35.

49 Μαθ.
ιβ'. 34.

50 Μαλ.
α'. 6.
Μαθ. ζ'.
21: κε'.
11. κεφ.
ιγ'. 25.
51 Μαθ.
ζ'. 24.

1 Μαθ.
η'. 5.

μου· 7 ὅθεν οὐδὲ ἑμαυτὸν ἔκρινα ἄξιον νὰ ἔλθω πρὸς σέ· ἀλλὰ ἐπέλογον, καὶ θέλει ἰατρευθῆ ὁ δούλος μου. 8 Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑποκείμενος εἰς ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ἔπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δούλον μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κάμνει.

9 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτὸν, καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν ὄχλον τὸν ἀκολουθοῦντα αὐτὸν εἶπε, Σᾶς λέγω, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὔρον τοσαύτην πίστιν.

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπεσταλμένοι εἰς τὸν οἶκον, εὔρον τὸν ἀσθενῆ δούλον ὑγιαίνοντα.

11 Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Ναὶν· καὶ συνεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ ἱκανοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς.

12 Ὡς δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πύλιν τῆς πόλεως, ἰδοὺ, ἐφέρετο ἔξω νεκρὸς, υἱὸς μονογενῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦτο χήρα· καὶ ὄχλος πολὺς τῆς πόλεως ἦτο μετ' αὐτῆς.

13 Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτὴν καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μὴ κλαίε. 14 Καὶ πλησιάσας ἤγγισε τὸ νεκροκράββατον· οἱ δὲ βαστάζοντες ἐστάθησαν· καὶ εἶπε, Νεανίσκε, πρὸς σέ λέγω, ¹ σηκώθητι. 15 Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ λαλή· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ.

16 ² Κατέλαβε δὲ ἅπαντας φόβος, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες, ³ Ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, ⁴ καὶ ὅτι ἐπεσκέφθη ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. 17 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος περὶ αὐτοῦ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς περιχώροις.

18 Καὶ ⁵ ἀπήγγειλαν πρὸς τὸν Ἰωάννην οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. 19 Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰωάννης δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἐπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

20 Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, εἶπον, Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

21 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων, καὶ πνευματῶν πονηρῶν, καὶ εἰς τυφλοὺς πολλοὺς ἐχάρισε τὸ βλέπειν. 22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγείλατε πρὸς

τὸν Ἰωάννην ὅσα εἶδετε καὶ ἤκούσατε, ⁶ ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, ⁷ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· 23 καὶ μακάριος εἶναι ὁστις δὲν σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοί.

24 ¹⁰ Ἀφ' οὗ δὲ ἀνεχώρησαν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰωάννου, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδητε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 25 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδοὺ, οἱ λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι καὶ τρυφῶντες, εὐρίσκονται ἐν τοῖς βασιλικαῖς παλατίαις. 26 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδητε; προφήτην; Ναί, σᾶς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου. 27 Οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένου, ¹¹ Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὁστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου." 28 Διότι σᾶς λέγω, μετὰ τῶν γεννηθέντων ἐκ γυναικῶν οὐδεὶς προφήτης εἶναι μεγαλύτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλην ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ.

29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, ¹² βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. 30 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς ¹³ τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.

31 Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, ¹⁴ Μὲ τί λοιπὸν νὰ ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ με τί εἶναι ὅμοιοι; 32 Εἶναι ὅμοιοι μὲ παιδία καθήμενα ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ φωνάζοντα πρὸς ἀλλήλα, καὶ λέγοντα, Αὐτὸν σᾶς ἐπαίξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σᾶς ἐθρηνηθήσαμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε. 33 Διότι ¹⁵ ἦλθεν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς μήτε ἄρτον τρώγων, μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει. 34 Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. 35 Καὶ ¹⁶ ἐδικαίωθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς.

36 ¹⁷ Παρεκάλει δὲ αὐτὸν εἰς ἐκ τῶν Φαρισαίων νὰ φάγῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

37 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ τις ἐν τῇ πόλει, ἣτις ἦτο ἁμαρτωλὴ, μαθοῦσα ὅτι κάθηται εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἔφερεν ἀλάβαστρον μύρον· 38 καὶ σταθεῖσα πλησίον τῶν ποδῶν αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, ἤρχισε νὰ

⁸ Ἥσα. λέ'. 5.
⁹ κεφ. δ'. 18.

¹⁰ Μαθθ. ια'. 7.

¹¹ Μαθ. γ'. 1.

¹² Μαθθ. γ'. 6.
κεφ. γ'. 12.
¹³ Πράξ. κ'. 27.
¹⁴ Μαθθ. ια'. 16.

¹⁵ Μαθθ. γ'. 4.
Μάρκ. α'. 6.
κεφ. α'. 15.

¹⁶ Μαθθ. ια'. 19.

¹⁷ Μαθθ. κς'. 6.
Μάρκ. ιδ'. 3.
Ἰωάν. ια'. 2.

¹ κεφ. η'. 54.
Ἰωάν. ια'. 43.
Πράξ. θ'. 40.
Ῥωμ. δ'. 17.
² κεφ. α'. 65.
κεφ. κδ'. 19.
Ἰωάν. δ'. 19: ε'.
14: θ'.
17: κεφ. α'. 68.
Μαθθ. ια'. 2.

Μαθθ. ια'. 4.

βρέχη τοὺς πόδας αὐτοῦ μετὰ τὰ δάκρυα, καὶ ἐσπόγγιζε μετὰ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε μετὰ τὸ μύρον.

¹⁶ κεφ. ιε'.
2.

39 Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, λέγων, ¹⁸ Οὗτος, εἴαν ἦτο προφήτης, ἤθελε γνωρίζει τίς καὶ ὅποια εἶναι ἡ γυνὴ, ἣτις ἐγγίζει αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἁμαρτωλῆ.

40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σίμων, ἔχω νὰ σοὶ εἰπω τι. Ὁ δὲ λέγει, Διδάσκαλε, εἰπέ. 41 Εἶχέ τις δανεισθῆς δύο χρεωφειλέτας· ὁ εἰς ἐχρεώσται δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἄλλος πενήκοντα. 42 Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον νὰ ἀποδώσωσιν, ἐχάρισεν αὐτὰ εἰς ἀμφοτέρους. Τίς λοιπὸν ἐξ αὐτῶν, εἰπέ, θέλει ἀγαπήσει αὐτὸν περισσότερον;

43 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Νομίζω ὅτι ἑκείνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάρισε τὸ περισσότερον.

Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὁρθῶς ἔκρινας. 44 Καὶ στραφείς πρὸς τὴν γυναῖκα, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσήλθον εἰς τὴν οἰκίαν σου, ὕδωρ διὰ τοὺς πόδας μου δὲν ἔδωκας· αὕτη δὲ μετὰ τὰ δάκρυα ἔβρεξε τοὺς πόδας μου, καὶ μετὰ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐσπόγγισε. 45 Φίλημα δὲν μοι ἔδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσήλθον, δὲν ἔπαυσε καταφιλοῦσα τοὺς πόδας μου. 46 ¹⁹ Μὲ ἔλαιον τὴν κεφαλὴν μου δὲν ἤλειψας· αὕτη δὲ μετὰ μύρον ἤλειψε τοὺς πόδας μου. 47 ²⁰ Διὰ τοῦτο, σοὶ λέγω, συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί· διότι ἠγάπησε πολὺ· εἰς ὅντινα δὲ συγχωρεῖται ὀλίγον, ὀλίγον ἀγαπᾷ. 48 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, ²¹ Συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου.

¹⁹ Ψαλ.
κγ'. 5.

²⁰ Τιμ. Α'.
α'. 14.
²¹ Ματθ.
θ'. 2.
Μάρκ. β'.
5.

²² Ματθ.
θ'. 3.
Μάρκ. β'.
7.

²³ Ματθ.
θ'. 22.
Μάρκ. ε'.
34: ι'.
52. κεφ.
η'. 48:
ιη'. 42.

49 Καὶ ἤρχισαν οἱ συγκαθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν νὰ λέγωσι καθ' ἑαυτοῦς, ²² Τίς εἶναι οὗτος ὅστις καὶ ἁμαρτίας συγχωρεῖ;

50 Εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, ²³ Ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν· ὑπάγε εἰς εἰρήνην.

[ΚΕΦ. Η'.] ΚΑΙ μετὰ ταῦτα διήρχετο αὐτὸς πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην, κηρύττων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα ἦσαν μετ' αὐτοῦ· 2 καὶ ¹ γυναῖκες τινές, αἵτινες ἦσαν τεθεραπευμένα ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνῆ, ² ἐκ τῆς ὁποίας εἶχον ἐκβῆ ἑπτὰ δαιμόνια, 3 καὶ Ἰωάννα ἡ γυνὴ τοῦ Χουζᾶ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτὸν ἀπὸ γῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν.

¹ Ματθ.
κζ'. 55,
56.

² Μάρκ.
ιε'. 9.

4 ³ Ἐπειδὴ δὲ συνέτρεχεν ὄχλος πολλός, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ἀπὸ πάσης πόλεως, εἶπε διὰ παραβολῆς· 5 Ἐξήλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτό. 6 Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ ἀναφυὲν, ἐξηράνθη, διότι δὲν εἶχεν ἰκμάδα. 7 Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμψυτρώσασαι αἱ ἀκανθαί, ἀπέπνιξαν αὐτό. 8 Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἀναφυὲν, ἔκαμε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων, ἐφώνησεν, Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἀς ἀκούῃ.

9 ⁴ Ἠρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη;

10 Ὁ δὲ εἶπεν, Εἰς ἐσᾶς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς διὰ παραβολῶν, ⁵ διὰ νὰ μὴ βλέπωσιν ἐνῶ βλέπουσι, καὶ νὰ μὴ καταλαμβάνωσιν ἐνῶ ἀκούουσιν.

11 ⁶ Αὕτη δὲ εἶναι ἡ παραβολή, Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· 12 οἱ δὲ σπειρόμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οἱ ἀκούοντες· ἔπειτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ πιστεύσωσι καὶ σωθῶσιν. 13 Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας εἶναι ἑκείνοι οἵτινες ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ρίζαν δὲν ἔχουσιν· οἵτινες πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀποστατοῦσι. 14 Τὸ δὲ πεσὸν εἰς τὰς ἀκανθὰς, οὗτοι εἶναι ἑκείνοι οἵτινες ἤκουσαν, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλοῦτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, ὑπάγουσι, καὶ συμπνίγονται, καὶ δὲν τελεσφοροῦσι. 15 Τὸ δὲ εἰς τὴν καλὴν γῆν, οὗτοι εἶναι ἑκείνοι οἵτινες ἀκούσαντες τὸν λόγον, κρατοῦσιν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16 ⁷ Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας, σκεπάσει αὐτὸν μετὰ σκευῶν, ἢ θέτει ὑποκάτω κλίνης· ἀλλὰ θέτει ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι. 17 Διότι ⁸ δὲν ὑπάρχει κρυπτόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γίνεαι φανερόν· οὐδὲ ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γίνεαι γνωστόν, καὶ ἔλθει εἰς τὸ φανερόν. 18 Προσέχετε λοιπὸν πῶς ἀκούετε· διότι ⁹ ὅστις ἔχει θέλει δοθῆ εἰς αὐτόν· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἑκείνο τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ.

19 ¹⁰ Ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ δὲν ἤδυναντο

³ Ματθ.
ιγ'. 2.
Μάρκ. β'.
1.

⁴ Ματθ.
ιγ'. 10.
Μάρκ. δ'.
10.

⁵ Ἡσα. ε'.
9. Μάρκ.
δ'. 12.

⁶ Ματθ.
ιγ'. 18.
Μάρκ. δ'.
14.

⁷ Ματθ.
ε'. 15.
Μάρκ. δ'.
21. κεφ.
ια'. 33.

⁸ Ματθ.
ι'. 26.
κεφ. ιβ'.
2.

⁹ Ματθ.
ιγ'. 12:
κε'. 29.
κεφ. ιθ'.
26.

¹⁰ Ματθ.
ιβ'. 46.
Μάρκ. γ'.
31.

διὰ τὸν ὄχλον νὰ πλησιάσωσιν αὐτόν.
20 Καὶ ἀπηγγέλθη πρὸς αὐτόν ὑπὸ
τωνων, λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ
ἀδελφοί σου ἴστανται ἔξω, θέλοντες νὰ
σὲ ἴδωσιν.

21 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐ-
τούς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου
εἶναι οὗτοι, οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ καὶ πράττοντες αὐτόν.

22 ΚΑΙ ¹¹ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰσῆλ-
θεν εἰς πλοῖον αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἄς διέλ-
θωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ
ἐσηκώθησαν. 23 Ἐνῶ δὲ ἔπλευον,
ἀπεκοιμήθη. Καὶ κατέβη ἀνεμοστρό-
βιλος εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἐγεμίζετο τὸ
πλοῖον, καὶ ἐκινδύνευον. 24 Προσελ-
θόντες δὲ ἐξύπνισαν αὐτόν, λέγοντες,
Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, χανόμεθα.

Ὁ δὲ σηκωθείς ἐπετίμησε τὸν ἀνεμον
καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος· καὶ ἔπαυ-
σαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη. 25 Εἶπε δὲ
πρὸς αὐτούς, Πού εἶναι ἡ πίστις σας;

Καὶ φοβηθέντες ἐθαύμασαν, λέγοντες
πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος,
ὅτι καὶ τοὺς ἀνέμους προστάζει καὶ τὸ
ὑδωρ, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν.

26 Καὶ ¹² κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν
τῶν Γαδαρηνῶν, ἧτις εἶναι ἀντιπέραν
τῆς Γαλιλαίας. 27 Καὶ καθὼς ἐξῆλθεν
ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτὸν ἀνθρώπος
τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅστις εἶχε δαιμόνια
ἀπὸ χρόνων πολλῶν, καὶ ἱμάτιον δὲν
ἐνεδύετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ δὲν ἔμενεν, ἀλλ'
ἐν τοῖς μνήμασιν. 28 Ἰδὼν δὲ τὸν
Ἰησοῦν, ἀνέκραξε καὶ προσέπεσεν εἰς
αὐτόν, καὶ μετὰ φωνῆς μεγάλης εἶπε,
Τί εἶναι μετὰξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ,
Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί
σου, μὴ με βασανίσῃς. 29 Διότι προσ-
έταξεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον νὰ
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ πρὸ
πολλῶν χρόνων εἶχε συναρπάσει αὐτόν,
καὶ ἐδεσμεύετο με ἀλύσεις, καὶ ἐφυ-
λάττετο με ποδόδεσμα· καὶ διασπῶν τὰ
δεσμὰ ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς
τὰς ἐρήμους.

30 Καὶ ἠρώτησεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς,
λέγων, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου;

Ὁ δὲ εἶπε, Λεγεών· διότι δαιμόνια
πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν. 31 Καὶ
παρεκάλουν αὐτόν νὰ μὴ προστάξῃ
αὐτὰ νὰ ἀπέλθωσιν ¹³ εἰς τὴν ἄβυσσον.

32 Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων πολλῶν
βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκά-
λουν αὐτόν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὰ νὰ
εἰσελθῶσιν εἰς ἐκείνους· καὶ ἐπέτρεψεν
εἰς αὐτά. 33 Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαι-
μόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον
εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη

κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ
ἀπεπνίγη.

34 Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοὶ τὸ γενό-
μενον, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες ἀπήγ-
γειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς
ἀγρούς. 35 Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι
τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν,
καὶ εὔρον τὸν ἀνθρώπον, ἐκ τοῦ ὁποίου
εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, καθήμενον
παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἐνδεδυμέ-
νον καὶ σωφρονουῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν.

36 Διηγήθησαν δὲ πρὸς αὐτούς καὶ οἱ
ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονιζόμενος.

37 Καὶ ¹⁴ ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περι-
χώρου τῶν Γαδαρηνῶν ¹⁵ παρεκάλεσαν
αὐτόν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν, διότι
κατεείχοντο ὑπὸ μεγάλου φόβου· αὐτὸς
δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν.

38 ¹⁶ Ὁ δὲ ἀνθρώπος, ἐκ τοῦ ὁποίου
εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, παρεκάλει
αὐτόν νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ· ὁ Ἰησοῦς
ὁμως ἀπέλυσεν αὐτόν, λέγων, 39 Ἐ-
πίστρεψον εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διη-
γοῦ ὅσα ἔκαμεν εἰς σὲ ὁ Θεός. Καὶ
ἀνεχώρησε κηρύττων καθ' ὅλην τὴν
πόλιν ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς.

40 Ὅτε δὲ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς,
ἀπεδέχθη αὐτόν ὁ ὄχλος· διότι πάντες
ἦσαν περιμένοντες αὐτόν.

41 Καὶ ἰδὼν, ¹⁷ ἦλθεν ἀνθρώπος ὀνο-
μαζόμενος Ἰάειρος, ὅστις ἦτο ἄρχων
τῆς συναγωγῆς, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς
πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτόν νὰ
εἰσελθῇ εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ· 42 διότι
εἶχε θυγατέρα μονογενῆ, ὡς ἑτῶν δώ-
δεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκειν.

Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, οἱ ὄχλοι συνέ-
θλιβον αὐτόν. 43 Καὶ ¹⁸ γυνὴ τις
ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ἧτις
δαπανήσασα εἰς ἰατροὺς ὅλον τὸν βίον
αὐτῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ θεραπευθῇ ὑπ'
οὐδενός, 44 πλησιάσασα ὀπίσθην,
ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ
παρευθὺς ἐστάθη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος
αὐτῆς.

45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς μου
ἤγγισε; Καὶ ἐνῶ ἤρνούντο πάντες, εἶ-
πεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, Ἐπι-
στάτα, οἱ ὄχλοι σὲ συμπιέζουσι, καὶ
σὲ συνθλίβουσι, καὶ λέγεις, Τίς μου
ἤγγισεν; 46 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μοῦ
ἤγγισέ τις· διότι ἐγὼ ἐνόησα ὅτι ¹⁹ ἐξ-
ἦλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ.

47 Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι δὲν ἐκρύ-
φθη, ἦλθε τρέμουσα, καὶ προσπεσοῦσα
εἰς αὐτόν, ἀπηγγείλε πρὸς αὐτόν ἐνώ-
πιον παντὸς τοῦ λαοῦ διὰ ποίαν αἰτίαν
ἤγγισεν αὐτόν, καὶ ὅτι παρευθὺς ἰατρεύ-
θη. 48 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Θάρ-
ρει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσεν·
ὑπάγε εἰς εἰρήνην.

¹¹ Μαθ.
η'. 23.
Μάρκ. δ'.
35.

¹² Μαθ.
η'. 28.
Μάρκ. ε'.
1.

¹³ Αποκ.
ε'. 3.

¹⁴ Μαθ.
η'. 34.
¹⁵ Πράξ.
ε'. 39.

¹⁶ Μάρκ.
ε'. 18.

¹⁷ Μαθ.
θ'. 18.
Μάρκ. ε'.
22.

¹⁸ Μαθ.
θ'. 20.

¹⁹ Μάρκ.
ε'. 30.
κεφ. ε'. 19.

³⁰ Μάρκ.
ε'. 35.

49 ²⁰ Ἐνῶ δὲ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων πρὸς αὐτόν, Ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ ἐνόχλει τὸν διδάσκαλον.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν, λέγων, Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ θέλει σωθῆ.

51 Καὶ ὅτε εἰσηλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἀφήκεν οὐδένα νὰ εἰσελθῆ, εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς κόρης καὶ τὴν μητέρα. 52 Ἐκλαίον δὲ πάντες, καὶ ἐθρήνον αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ²¹ ἀλλὰ κοιμάται.

²¹ Ἰωάν.
ια'. 11, 13.

53 Καὶ κατεγέλων αὐτόν, ἐξεύροντες ὅτι ἀπέθανεν. 54 Ἀλλ' αὐτὸς ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς, ἐφώνησε, λέγων, Κοράσιον, ²² σηκώθητι. 55 Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρעυθὺς· καὶ προσέταξε νὰ δοθῆ εἰς αὐτὴν νὰ φάγῃ. 56 Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ²³ ὁ δὲ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, νὰ μὴ εἴπωσιν εἰς μηδένα τὸ γεγονός.

²² κεφ. ζ'.
14. Ἰωάν.
ια'. 43.
²³ Ματθ.
η'. 4: θ'.
30. Μάρκ.
ε'. 43.

¹ Ματθ.
ι'. 1.

Μάρκ. γ'.
13: ε'.

7.
² Ματθ.
ι'. 7, 8.

Μάρκ. ε'.
12. κεφ.

ι'. 1, 9.
³ Ματθ.
ι'. 9.

Μάρκ. ε'.
8. κεφ.

ι'. 4: κβ'.
35.

⁴ Ματθ.
ι'. 11.

Μάρκ. ε'.
10.

⁵ Ματθ.
ι'. 14.

⁶ Πράξ.
ιγ'. 51.

⁷ Μάρκ.
ε'. 12.

⁸ Ματθ.
ιδ'. 1.

Μάρκ. ε'.
14.

⁹ κεφ. κγ'.
8.

¹⁰ Μάρκ.
ε'. 30.

¹¹ Ματθ
ιδ'. 13.

[ΚΕΦ. 9.] ¹ ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΣ δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν κατὰ πάντων τῶν δαιμονίων, καὶ νὰ θεραπεύωσι νόσους. 2 Καὶ ² ἀπέστειλεν αὐτοὺς διὰ νὰ κηρύττωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ λατρεύωσι τοὺς ἀσθενοῦντας.

3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ³ Μὴ βαστάζετε μηδὲν εἰς τὴν ὁδόν, μήτε βύβλους, μήτε σακκίου, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε νὰ ἔχητε ἀνὰ δύο χιτῶνας. 4 Καὶ ⁴ εἰς ἕντινα οἰκίαν εἰσελθῆτε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. 5 Καὶ ⁵ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσιν, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ⁶ ἀποτινάξτε καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν σας διὰ μαρτυρίαν κατ' αὐτῶν.

6 ⁷ Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο ἀπὸ κώμης εἰς κώμην, κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. 7 ⁸ Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης πάντα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ἦτο ἐν ἀπορίᾳ, διότι ἐλέγετο ὑπὸ τινων, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· 8 ὑπὸ τινων δὲ, ὅτι Ὁ Ἡλίας ἐφάνη· ὑπ' ἄλλων δὲ, ὅτι ἀνέστη εἰς τῶν ἀρχαίων προφητῶν. 9 Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Τὸν Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ εἶναι οὗτος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; ⁹ καὶ ἐζήτηε νὰ ἴδῃ αὐτόν.

10 Καὶ ¹⁰ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήθησαν πρὸς αὐτὸν ὅσα ἔπραξαν· ¹¹ καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ἀπεσύρθη κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως τινος ὀνομαζομένης Βηθσαϊδά. 11 Οἱ δὲ ὄχλοι νοήσαντες, ἠκολούθησαν αὐτόν· καὶ δεχθεὶς αὐτοὺς, ἐλάλει πρὸς

αὐτοὺς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἔχοντας χρεῖαν θεραπείας ἰάτρειαν.

12 ¹² Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρchiσε νὰ κλίνη· καὶ προσελθόντες οἱ δώδεκα εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς πέριξ κώμας καὶ τοὺς ἀγρούς, καὶ νὰ καταλύσωσι, καὶ νὰ εὐρωσι τροφὰς· διότι ἐδῶ εἴμεθα ἐν ἐρήμῳ τόπῳ.

13 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν.

Οἱ δὲ εἶπον, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν πλεόντερον παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάγωμεν ἡμεῖς καὶ ἀγοράσωμεν τροφὰς δι' ὅλον τὸν λαὸν τοῦτον. 14 Διότι ἦσαν ὡς πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε αὐτοὺς κατὰ ἄθροισματα ἀνὰ πενήκοντα. 15 Καὶ ἔπραξαν οὕτω, καὶ ἐκάθισαν ἅπαντας. 16 Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ κατέκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς διὰ νὰ βάλλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου. 17 Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἐσηκώθη τὸ περισσεῦσαν εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνια.

18 ΚΑΙ ¹³ ἐνῶ αὐτὸς προσήχετο καταμόνας, ἦσαν μετ' αὐτοῦ οἱ μαθηταί· καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, λέγων, Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι ὅτι εἶμαι;

19 Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, ¹⁴ Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι ἀνέστη τις τῶν ἀρχαίων προφητῶν.

20 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲ τίνα με λέγετε ὅτι εἶμαι;

Καὶ ¹⁵ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.

21 ¹⁶ Ὁ δὲ προσέταξεν αὐτοὺς σφοδρῶς καὶ παρήγγειλε νὰ μὴ εἴπωσιν εἰς μηδένα τοῦτο, 22 εἰπὼν, Ὅτι ¹⁷ πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλά, καὶ νὰ καταφρονηθῆ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῆ, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ ἀναστηθῆ.

23 ¹⁸ Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας, Ἐὰν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῆ ἑαυτόν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἅς με ἀκολουθῆ. 24 Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος θέλει σώσει αὐτήν. 25 Ἐπειδὴ ¹⁹ τί ὠφελείται ὁ ἄνθρωπος,

¹² Ματθ.
ιδ'. 15.

Μάρκ. ε'.
35. Ἰωάν.
ε'. 1, 5.

¹³ Ματθ.
ιε'. 13.

Μάρκ. η'.
27.

¹⁴ Ματθ.
ιδ'. 2.

εἰχ. 7, 8.

¹⁵ Ματθ.
ιε'. 16.

Ἰωάν. ε'.
69.

¹⁶ Ματθ.
ιε'. 20.

¹⁷ Ματθ.
ιε'. 21:

ιε'. 22.

¹⁸ Ματθ.
ιε'. 38:

ιε'. 24.

Μάρκ. η'.
34. κεφ.
ιδ'. 27.

¹⁹ Ματθ.
ιε'. 26.

Μάρκ. η'.
36.

20 Matθ. 1. 33. Μάρκ. η'. 38. Τιμ. Β'. β'. 12. 21 Matθ. 15. 28. Μάρκ. θ'. 1.
 εἰς κερδήσει τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσει ἢ ζημιωθῆ; 26 Διότι 20 ὅστις ἐπαισχυνθῆ δι' ἐμέ καὶ τοὺς λόγους μου, διὰ τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἐπαισχυνθῆ, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. 27 21 Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς ἀληθῶς, εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῆ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

28 22 Μετὰ δὲ τοὺς λόγους τούτους παρήλθον ἕως ὀκτῶ ἡμέραι, καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ προσευχηθῆ. 29 Καὶ ἐνῶ προσήρχετο, ἠλλοιώθη ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν λευκὰ ἐξασπράττοντα. 30 Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας· 31 οἵτινες φανέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὸν θάνατον αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἐκπληρωσῇ ἐν Ἱερουσαλήμ.

32 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ 23 ἦσαν βεβαρημένοι ὑπὸ τοῦ ὕπνου· καὶ ὅτε ἐξύπνησαν, εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς ἱσταμένους μετ' αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἐχωρίζοντο ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν εἶναι νὰ ἡμεθα ἐδῶ· καὶ ἂς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ σέ, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἠλίαν· μὴ ἐξεύρωμεν τί λέγει.

34 Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, ἦλθε νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὴν νεφέλην. 35 Καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, 24 Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· 25 αὐτοῦ ἀκούετε.

36 Καὶ ἀφοῦ ἔγεινε ἡ φωνή, εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ 26 αὐτοὶ ἐσιώπησαν, καὶ πρὸς οὐδένα εἶπον ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ἐξ ὧν εἶδον.

37 27 Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν, ὅτε κατέβησαν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑπήντησεν αὐτὸν ὄχλος πολὺς. 38 Καὶ ἰδοὺ, ἀνθρώπος τις ἐκ τοῦ ὄχλου ἀνέκραξε, λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, διότι μονογενής μου εἶναι. 39 Καὶ ἰδοὺ, δαιμόμιον πιάνει αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης κρᾶζει, καὶ σπαράττει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόλις ἀναχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν. 40 Καὶ παρεκάλεσα τοὺς μαθητάς σου διὰ νὰ ἐκβάλωσιν αὐτὸ, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν.

41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὁ γενεὰ ἀπίστος καὶ διεστραμμένη,

ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν, καὶ θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; Φέρε τὸν υἱόν σου ἐδῶ.

42 Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔτι προσήρχετο, ἔρριψεν αὐτὸν κάτω τὸ δαιμόνιον, καὶ κατεσπάραξεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ ἴατρυνε τὸ παιδίον, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ.

43 Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες ἐπὶ τὴν μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐνῶ πάντες ἐθαύμαζον διὰ πάντα ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, 44 28 Βάλετε σεῖς εἰς τὰ ὠτά σας τοὺς λόγους τούτους· διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ παραδοθῆ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. 45 29 Ἐκεῖνοι ὁμῶς δὲν ἐνόουν τὸν λόγον τούτου, καὶ ἦτο ὑποκεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ νοήσωσιν αὐτόν· καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν περὶ τοῦ λόγου τούτου.

46 30 Εἰσῆλθε δὲ εἰς αὐτοὺς διαλογισμός, τίς τάχα ἐξ αὐτῶν ἦτο μεγαλήτερος.

47 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπίασε παιδίον, καὶ ἔστησεν αὐτὸ πλησίον ἑαυτοῦ· 48 καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, 31 Ὅστις δεχθῆ τοῦτο τὸ παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῆ ἐμέ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· 32 διότι ὁ ὑπάρχων μικρότερος μεταξὺ πάντων ὑμῶν, οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας.

49 33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἶδομεν τινα ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ὀνόματί σου· καὶ ἐμποδίσασμεν αὐτὸν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. 50 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ ἐμποδίζετε· διότι 34 ὅστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

51 ΚΑΙ ὅτε συνεπληροῦντο αἱ ἡμέραι 35 διὰ νὰ ἀναληφθῆ, τότε αὐτὸς ἔκαμε στερεὰν ἀπόφασιν νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. 52 Καὶ ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ μηνυτάς, οἵτινες πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, διὰ νὰ κάμωσιν ἐτοιμασίαν εἰς αὐτόν. 53 Καὶ 36 δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν, διότι ἐφαίνετο ὅτι ἐπορευετο εἰς Ἱερουσαλήμ.

54 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον, Κύριε, θέλεις νὰ εἴπωμεν νὰ καταβῆ πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ νὰ ἀφανίσῃ αὐτούς, 37 καθὼς καὶ ὁ Ἠλίας ἔκαμε;

55 Στραφεῖς δὲ ἐπέπληξεν αὐτούς, καὶ εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε ποίου πνεύματος καὶ εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε ποίου πνεύματος εἶσθε σεῖς· 56 38 διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε νὰ ἀπολέσῃ ψυχὰς ἀνθρώπων, ἀλλὰ νὰ σώσῃ. Καὶ ὑπήγον εἰς ἄλλην κώμην.

28 Matθ. 15. 22.

29 Μάρκ. θ'. 32. κεφ. β'. 50: 17. 34.

30 Matθ. 17. 1. Μάρκ. θ'. 34.

31 Matθ. 1. 40: 17. 5. Μάρκ. θ'. 37. Ἰωάν. 1β'. 44: 1γ. 20.

32 Matθ. κγ'. 11, 12. 33 Μάρκ. θ'. 38. Ἰδὲ καὶ Ἀριθ. 1α'. 28.

34 Matθ. 1β'. 30. κεφ. 1α'. 23. 35 Μάρκ. 15. 19. Πράξ. α'. 2. 36 Ἰωάν. 8. 4, 9.

37 Βασ. Β'. α'. 10, 12.

38 Ἰωάν. γ'. 17: 1β'. 47.

89 Ματθ.
7. 19.

57 ⁸⁹ Ἐνφ̄ δὲ ἐπορεύοντο, εἶπε τις πρὸς αὐτὸν καθ' ὁδὸν, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς, Κύριε. 58 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεάς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει πού νὰ κλίνη τὴν κεφαλὴν.

90 Ματθ.
7. 21.

59 ⁹⁰ Εἶπε δὲ πρὸς ἄλλον, Ἀκολουθεῖ μοι. Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, συγχώρησόν μοι νὰ ὑπάγω πρῶτον νὰ θάψω τὸν πατέρα μου. 60 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄφες τοὺς νεκροὺς νὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν κήρυττε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

91 Ἰδὲ
Βασ. Α'.
18. 20.

61 Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος, ⁹¹ Θέλω σὲ ἀκολουθήσει, Κύριε· πρῶτον ὁμως συγχώρησόν μοι νὰ ἀποχαιρετήσω τοὺς εἰς τὸν οἶκόν μου. 62 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδεὶς βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εἶναι ἀρμόδιος διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

1 Ματθ. ι'.
1. Μάρκ.

[ΚΕΦ. ζ'.] ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα διώρισεν ὁ Κύριος καὶ ἄλλους ἐβδομήκοντα, ¹ καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἰς πάσαν πόλιν καὶ τόπον, ὅπου ἔμελλεν αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ. 2 Ἐλεγε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, ² Ὁ μὲν θερισμὸς εἶναι πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· ³ παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν Κύριον τοῦ θερισμοῦ νὰ ἀποστείλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

5. 7.

2 Ματθ.
θ'. 37, 38.

Ἰωάν. δ'.
35.

3 Θεσ. β'.
γ'. 1.

4 Ματθ.
ι'. 16.

5 Ματθ.
ι'. 9, 10.

Μάρκ. ε'.
8. κεφ.

θ'. 3.

6 Βασ. β'.
δ'. 29.

7 Ματθ.
ι'. 12.

8 Ματθ.
ι'. 11.

9 Κορ. Α'.
ι'. 27.

10 Ματθ.
ι'. 10.

Κορ. Α'.
θ'. 4,

κ.τ.λ.

Τιμ. Α'.
ε'. 18.

11 κεφ. θ'.
2.

12 Ματθ.
γ'. 2: δ'.

17: ι'. 7.

σιχ. 11.

13 Ματθ.
ι'. 14.

κεφ. θ'. 5.

Πράξ. ιγ'.
51: ιη'. 6.

3 Ὑπάγετε· ἰδοὺ, ⁴ ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς ἀρνία ἐν μέσῳ λύκων. 4 Ἐμὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ σακκίον, μηδὲ ὑποδήματα· ⁵ καὶ μηδένα χαιρετήσητε κατὰ τὴν ὁδόν. 5 Ἐἰς ἕντινα δὲ οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη εἰς τὸν οἶκον τοῦτον. 6 Καὶ εἴαν μὲν ἦναι ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, θέλει ἀναπαυθῆ ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη σας· εἰ δὲ μὴ, θέλει ἐπιστρέψαι εἰς ἐσᾶς. 7 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ⁸ τρώγοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν διδόμενα· ¹⁰ διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ· μὴ μεταβαίνειτε εἰς οἰκίαν.

8 Καὶ εἰς ἕντινα πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ σᾶς δέχωνται, τρώγετε τὰ παρατιθέμενα εἰς ἐσᾶς, 9 καὶ ¹¹ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε πρὸς αὐτοὺς, ¹² Ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 10 Εἰς ἕντινα ὁμως πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δὲν σᾶς δέχωνται, ἐξελεθότες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἶπατε, 11 ¹³ Καὶ τὸν κοινορτὸν ὅστις ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς ἐκ τῆς πόλεως σας ἐκτινάσσομεν εἰς ἐσᾶς· πλην τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ

βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 12 Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ¹⁴ ἑλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

13 ¹⁵ Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζὶν· οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαιδᾶ· ¹⁶ διότι εἴαν ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἤθελον γείνει τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσει καθήμεναι ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ. 14 Πλην εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἑλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν τῇ κρίσει παρὰ εἰς ἐσᾶς. 15 Καὶ ¹⁷ σὺ, Καπερναοὺμ, ἧτις ¹⁸ ὑψώθης ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ¹⁹ θέλεις καταβιβασθῆ ἕως ἄβου.

16 ²⁰ Ὅστις ἀκούει ἐσᾶς, ἐμὲ ἀκούει· καὶ ²¹ ὅστις ἀθετεῖ ἐσᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ²² ὁ δὲ ἀθετῶν ἐμὲ, ἀθετεῖ τὸν ἀποστειλαντά με.

17 ²³ Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ ὀνόματί σου.

18 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, ²⁴ Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶ ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. 19 Ἰδοὺ, ²⁵ δίδω εἰς ἐσᾶς τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ πατήτε ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπιῶν, καὶ ἐπὶ πάσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν θέλει σᾶς βλάψει. 20 Πλην εἰς τοῦτο μὴ χαιrete, ὅτι τὰ πνεύματα ὑποτάσσονται εἰς ἐσᾶς· ἀλλὰ χαιrete μᾶλλον, ὅτι ²⁶ τὰ ὀνόματά σας ἐγράφησαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 ²⁷ Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσθη κατὰ τὸ πνεῦμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, Εὐχαριστῶ σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νῆπια· ναὶ, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγειγεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου. 22 ²⁸ Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμὲ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου· ²⁹ καὶ οὐδεὶς γινώσκει τις εἶναι ὁ Υἱὸς, εἰμὴ ὁ Πατήρ· καὶ τίς εἶναι ὁ Πατήρ, εἰμὴ ὁ Υἱὸς, καὶ εἰς ὄντινα θέλῃ ὁ Υἱὸς νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.

23 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶπε κατ' ἰδίαν, ³⁰ Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ὅσα βλέπετε. 24 Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ³¹ πολλοὶ προφητῆται καὶ βασιλεῖς ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα σεῖς βλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.

25 Καὶ ἰδοὺ, νομικός τις ἐσηκώθη, πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων, ³² Διδάσκαλε, τί πράξας θέλω κληρονομήσει ζῶν αἰώνιον;

ιγ'. 16. ³¹ Πέτρ. Α'. α'. 10. ³³ Ματθ. ιθ'. 16: κβ'. 36.

14 Ματθ.
ι'. 15.

Μάρκ. ε'.
11.

15 Ματθ.
ια'. 21.

16 Ἰεζ. γ'.
6.

17 Ματθ.
ια'. 23.

18 Ἰδὲ
Γεν. ια'. 4.

Δευτ. α'.
28. Ἡσα.

ιδ'. 13.

Ἰερ. να'.
53.

19 Ἰδὲ
Ἰεζ. κγ'.
20: λβ'.
18.

20 Ματθ.
ι'. 40.

Μάρκ. θ'.
37. Ἰωάν.

ιγ'. 20.

21 Θεσ. Α'.
δ'. 8.

22 Ἰωάν.
ε'. 23.

23 σιχ. ι.
24 Ἰωάν.

ιβ'. 31:

ις'. 11.

Ἀποκ. θ'.
1: ιβ'. 8,

9.

25 Μάρκ.
ις'. 18.

Πράξ. κη'.
5.

26 Ἐξ ὁδ.
λβ'. 32.

Ψαλ. ζθ'.
28. Ἡσα.

δ'. 3. Δαν.
ιβ'. 1.

Φιλip. δ'.
3. Ἐβρ.

ιβ'. 23.

Ἀποκ. ιγ'.
8: κ'. 12:

κα'. 27.

27 Ματθ.
ια'. 25.

28 Ματθ.
κη'. 18.

Ἰωάν. γ'.
35: ε'.

27: ις'. 2.

30 Ἰωάν.
α'. 18:

ε'. 44, 46.

30 Ματθ.
ιθ'. 16:

26 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐν τῷ νόμῳ τί εἶναι γεγραμμένον; πῶς ἀναγινώσκεις;

27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, ⁸³ "Θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου," καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου" καὶ ⁸⁴ "τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν."

28 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν, Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο κάμνε, καὶ ⁸⁵ θέλεις ζῆσει.

29 Ἄλλ' ἐκείνος θέλων ⁸⁶ νὰ διακαιώσῃ ἑαυτὸν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς εἶναι ὁ πλησίον μου;

30 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχῶν, καὶ περιέπεσεν εἰς ληστὰς· οἴτινες καὶ γυμνώσαντες, αὐτὸν, καὶ καταπληγώσαντες, ἀνεχώρησαν ἀφήσαντες αὐτὸν ἡμιθανῆ. 31 Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινε δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ· καὶ ἰδὼν αὐτόν, ⁸⁷ ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. 32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης, φθάσας εἰς τὸν τόπον, ἔλθων καὶ ἰδὼν ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. 33 ⁸⁸ Σαμαρείτης δὲ τις ὁδοιπορῶν, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη· 34 καὶ πλησιάσας ἔδεσε τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· καὶ ἐπιβιβάσας αὐτὸν ἐπὶ τὸ κτήνος αὐτοῦ, ἔφερεν αὐτόν εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. 35 Καὶ τὴν ἐπαύριον ὅτε ἐξήρχετο, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν εἰς τὸν ξενοδόχον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ,τι ἂν δαπανήσῃ περιπλέον, ἐγὼ, ὅταν ἐπανέλθω, θέλω σοὶ ἀποδώσει. 36 Τίς λοιπὸν ἐκ τῶν τριῶν τούτων σοὶ φαίνεται ὅτι ἔγεινε πλησίον τοῦ ἐμπροσθέντος εἰς τοὺς ληστὰς;

37 Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος εἰς αὐτόν.

Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, καὶ σὺ κάμνε ὁμοίως.

38 Ἐνῶ δὲ ἀπῆρχοντο, αὐτὸς εἰσηλθὼν εἰς κώμην τινὰ· καὶ γυνὴ τις ὀνομαζομένη ⁸⁹ Μάρθα, ἰπεδέχθη αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. 39 Καὶ αὕτη εἶχεν ἀδελφὴν καλουμένην Μαρίαν, ⁹⁰ ἣτις καὶ ⁹¹ καθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. 40 Ἡ δὲ Μάρθα ἐνησχολεῖτο εἰς πολλὴν ὑπηρεσίαν· καὶ ἐλθοῦσα ἐμπροσθεν αὐτοῦ, εἶπε, Κύριε, δὲν σέ μελεῖ ὅτι ἡ ἀδελφή μου με ἀφήκε μόνην νὰ ὑπηρετῶ; εἰπέ λοιπὸν πρὸς αὐτὴν νὰ μοὶ βοηθήσῃ.

41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς

καὶ ἀγωνίζεσαι περὶ πολλά· 42 πλὴν ⁹² ἐνός εἶναι χρεια· ἡ Μαρία ὁμως ἐξέλεξε τὴν ἀγαθὴν μερίδα, ἣτις δὲν θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτῆς.

[ΚΕΦ. ΙΑ'.] ΚΑΙ ἐνῶ αὐτὸς προσηύχετο ἐν τόπῳ τινί, καθὼς ἔπαυσεν, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς νὰ προσευχώμεθα, καθὼς καὶ ὁ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε, Ἰ Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἔλθέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθῆτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανοῖς, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. 3 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδε εἰς ἡμᾶς καθ' ἡμέραν. 4 Καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· διότι καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς πάντα ἀμαρτάνοντα εἰς ἡμᾶς· καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλ' ἔλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

5 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἔχη φίλον, καὶ ὑπάγῃ πρὸς αὐτόν τὸ μεσονύκτιον, καὶ εἴπῃ πρὸς αὐτόν, Φίλε, δάνεισόν μοι τρεῖς ἄρτους, 6 ἐπειδὴ ἦλθε φίλος μου πρὸς ἐμέ ἐξ ὁδοπορίας, καὶ δὲν ἔχω τί νὰ βάλω ἐμπροσθεν αὐτοῦ· 7 καὶ ἐκείνος ἀποκριθεὶς ἔσωθεν εἴπῃ, Μὴ με ἐνόχλει· τὴ θύρα εἶναι ἤδη κεκλεισμένη, καὶ ἂν παιδιὰ μου εἶναι μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κλίνην· δὲν δύναμαι νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ σοὶ δώσω. 8 Σὺς λέγω, Καὶ ⁹³ ἂν δὲν σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτόν, διότι εἶναι φίλος αὐτοῦ, τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἀναιδειαν αὐτοῦ θέλει σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτόν ὅσα χρειάζεται. 9 Καὶ ⁹⁴ ἐγὼ σὺς λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σὺς δοθῆ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε, εὐρεῖ· κρούετε, καὶ θέλει σὺς ἀνοιχθῆ. 10 Διότι πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει· καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῆ. 11 Καὶ ⁹⁵ ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἦναι πατήρ, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσῃ εἰς αὐτόν λίθον; καὶ ἐὰν ὀψάριον, μήπως ἀντὶ ὀψαρίου θέλει δώσῃ εἰς αὐτόν ὄφιν; 12 ἢ καὶ ἂν ζητήσῃ ὠδὸν, μήπως θέλει δώσῃ εἰς αὐτόν σκορπίον; 13 ἐὰν λοιπὸν σεῖς, πονηροὶ ὄντες, ἐξεύρετε νὰ δίδητε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατήρ ὁ οὐράνιος θέλει δώσῃ Πνεῦμα ἅγιον εἰς τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ;

14 ΚΑΙ ⁹⁶ ἐξέβαλλε δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦτο κωφόν· ἀφοῦ δὲ ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι.

15 Τινὲς ὁμως ἐξ αὐτῶν εἶπον, Ὁ Διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαι-

83 Δευτ. 5.
84 Δευτ. 18.
85 Δευτ. 17. 5.
86 Νεεμ. 8.
87 1. 11, 13.
88 1. 5.
89 1. 5.
90 1. 5.
91 1. 5.
92 1. 5.
93 1. 5.
94 1. 5.
95 1. 5.
96 1. 5.

92 Ψαλ. κζ'. 4.
93 1. 5.
94 1. 5.
95 1. 5.
96 1. 5.
97 1. 5.
98 1. 5.
99 1. 5.
100 1. 5.
101 1. 5.
102 1. 5.
103 1. 5.
104 1. 5.
105 1. 5.
106 1. 5.
107 1. 5.
108 1. 5.
109 1. 5.
110 1. 5.
111 1. 5.
112 1. 5.
113 1. 5.
114 1. 5.
115 1. 5.
116 1. 5.
117 1. 5.
118 1. 5.
119 1. 5.
120 1. 5.
121 1. 5.
122 1. 5.
123 1. 5.
124 1. 5.
125 1. 5.
126 1. 5.
127 1. 5.
128 1. 5.
129 1. 5.
130 1. 5.
131 1. 5.
132 1. 5.
133 1. 5.
134 1. 5.
135 1. 5.
136 1. 5.
137 1. 5.
138 1. 5.
139 1. 5.
140 1. 5.
141 1. 5.
142 1. 5.
143 1. 5.
144 1. 5.
145 1. 5.
146 1. 5.
147 1. 5.
148 1. 5.
149 1. 5.
150 1. 5.

7 Ματθ.
ιβ'. 38:
ιβ'. 1.
8 Ματθ.
ιβ'. 25.
Μάρκ. γ'.
24.
9 Ιωάν.
β'. 25.

10 Εξόδ.
η'. 19.

11 Ματθ.
ιβ'. 29.
Μάρκ. γ'.
27.
12 Ήσα.
γγ'. 12.
Κολ. β'.
15.
13 Ματθ.
ιβ'. 30.
14 Ματθ.
ιβ'. 43.

15 Ιωάν.
ε'. 14.
Εβρ. ε'.
4: ι'. 26.
Πέτρ. β'.
β'. 20.
16 κεφ. α'.
28, 48.

17 Ματθ.
ζ'. 21.
κεφ. η'.
21. Ιακ.
α'. 25.

18 Ματθ.
ιβ'. 38,
39.

19 Ιωάν. β'.
1, 11.

20 Βασ.
Α'. ε'. 1.

μονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 16 Ἄλλοι δὲ πειράζοντες ἑξήτουν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ.

17 Πλὴν αὐτὸς ἠγόησας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθείσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ οἶκος διαιρεθείς καθ' ἑαυτοῦ, πίπτει. 18 Ἐὰν λοιπὸν καὶ ὁ Σατανᾶς διηρέθη καθ' ἑαυτοῦ, πῶς θέλει σταθῆ ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ἐπειδὴ λέγετε ὅτι ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια διὰ τοῦ Βεελζεβούλ. 19 Ἄλλ' ἔὰν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ σας διὰ τίνας ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἰσθαι κριταί σας. 20 Ἄλλ' ἔὰν διὰ τοῦ δακτύλου τοῦ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 Ὄταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάτῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν, τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι ἐν εἰρήνῃ· 22 ὅταν ὁμως ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, ἀφαιρεῖ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ὁποίαν ἐθάρρει, καὶ διαμοιράζει τὰ λάφυρα αὐτοῦ· 23 ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ, εἶναι κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνάγει μετ' ἐμοῦ, σκορπίσει. 24 Ὄταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνδρῶν τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν· καὶ μὴ εὐρίσκον, λέγει, Ἄς ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον. 25 Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει αὐτὸν σεσαρωμένον καὶ ἐστολισμένον. 26 Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει ἐπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦσιν ἐκεῖ· 15 καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν πρώτων.

27 Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, γυνή τις ἐκ τοῦ ὄχλου ὑψώσασα φωνήν, εἶπε πρὸς αὐτόν, 16 Μακαρία ἡ κοιλία ἣτις σέ ἐβάστασε, καὶ οἱ μαστοὶ τοὺς ὁποίους ἐθήλασας.

28 Αὐτὸς δὲ εἶπε, 17 Μακάριοι μᾶλλον οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάττοντες αὐτόν.

29 Καὶ 18 ἐνῶ οἱ ὄχλοι συνηθροίζοντο, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Ἡ γενεὰ αὕτη εἶναι πονηρά· σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῆ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωάννου τοῦ προφήτου. 30 Διότι 19 καθὼς ὁ Ἰωάννης ἔγεινε σημεῖον εἰς τοὺς Νινευίτας, οὕτως θέλει εἰσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν γενεάν ταύτην. 31 Ἡ βασιλεύουσα τοῦ νότου θέλει σηκωθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτούς· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλεῖστον τοῦ Σολομῶντος εἶναι ἐδώ.

32 Οἱ ἄνδρες τῆς Νινευὶ θέλουσιν ἀναστηθῆ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι 21 μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννου καὶ ἰδοὺ, πλεῖστον τοῦ Ἰωάννου εἶναι ἐδώ. 33 Ὀυδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας θέτει εἰς τόπον ἀπόκρυφον, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι. 34 Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμὸς· ὅταν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμὸς σου ᾖ καθαρός, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου εἶναι φωτεινόν· ἀλλ' ὅταν ᾖ πονηρὸς, καὶ τὸ σῶμά σου εἶναι σκοτεινόν. 35 Πρόσεχε λοιπὸν μήποτε τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ ᾖ σκοτός. 36 Ἐὰν λοιπὸν ὅλον τὸ σῶμά σου ᾖ φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, θέλει εἰσθαι φωτεινὸν ὅλον, καθὼς ὅταν ὁ λύχνος σέ φωτίσῃ διὰ τῆς λάμπσεως.

37 Καὶ ἀφοῦ ἐλάλησε ταῦτα, Φαρισαῖός τις παρεκάλει αὐτόν νὰ γευματίσῃ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· εἰσελθὼν δὲ ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν. 38 Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν, ὅτι δὲν ἐνίφθη πρῶτον πρὶν τοῦ γεύματος.

39 Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτόν, Τώρα σεις οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου καθαρίζετε· 26 τὸ δὲ ἔσωτερικόν σας γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. 40 Ἄφρονες, ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε τὸ ἔξωθεν, δὲν ἔκαμε καὶ τὸ ἔσωθεν; 41 Πλὴν δότε ἐλεημοσύνην τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ ἰδοὺ, τὰ πάντα εἶναι καθαρὰ εἰς ἐσᾶς.

42 Ἄλλ' οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παραβλέπετε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα ἔπρεπε νὰ κάμητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφήσητε.

43 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀγαπάτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. 44 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, διότι εἰσθε ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ὁποῖα δὲν φαίνονται, καὶ οἱ ἀνθρώποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω δὲν γνωρίζουσιν.

45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις.

46 Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς οὐαὶ, διότι 22 φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ σεις μὲν εἶνα τῶν δακτύλων σας δὲν ἐγγίζετε τὰ φορτία. 47 Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, διότι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες σας ἐφόνευσαν αὐτούς. 48 Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συμφωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας· διότι αὐτοὶ

21 Ιωάν. γ'.
5.
22 Ματθ.
ε'. 15.
Μάρκ. δ'.
21. κεφ.
η'. 16.
23 Ματθ.
ε'. 22.

24 Μάρκ.
ζ'. 3.

25 Ματθ.
κγ'. 25.

26 Τίτ. ε'.
15.

27 Ήσα.
νη'. 7.
Δαν. δ'.
27. κεφ.
ιβ'. 33.
28 Ματθ.
κγ'. 23.

29 Ματθ.
κγ'. 6.
Μάρκ. ιβ'.
38. 39.
30 Ματθ.
κγ'. 27.
31 Ψαλ. ε'.
9.

32 Ματθ.
κγ'. 4.

33 Ματθ.
κγ'. 29.

Κεφ. ιβ'.

11 Ματθ.
κγ' 34.11 Γεν. δ'.
8.
11 Χρον.
Β'. κδ'.
20, 21.
11 Ματθ.
κγ' 13.11 Μάρκ.
ιβ' 13.11 Ματθ.
ιβ' 6.
11 Μάρκ. η'.
15.
11 Ματθ.
ιβ' 12.
11 Ματθ. ι'.
26. Μάρκ.
δ'. 22.
κεφ. η'.
17.11 Ησα.
να'. 7, 8,
12, 13.
11 Ιερ. α'. 8.
11 Ματθ. ι'.
28.
11 Ιωάν.
ιβ' 14, 15.11 Ματθ. ι'.
32. Μάρκ.
η'. 38.
11 Τιμ. β'.
12.
11 Ιωάν. Α'.
β'. 23.

μὲν ἐφόνευσαν αὐτοὺς, σεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα αὐτῶν. 49 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπε, 50 ³⁴Θέλω ἀποστείλει εἰς αὐτοὺς προφῆτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλουσι φονεύσει καὶ ἐκδιώξει. 50 Διὰ τὸ ἐκζητηθῆναι τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, 51 ³⁶ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀβελ, ³⁶ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ φονευθέντος μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ· ναί, σὺ λέγεις, θέλει ἐκζητηθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 52 ³⁷Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς, διότι ἀφῆρέσατε τὸ κλειδίον τῆς γνώσεως· σεῖς δὲν εἰσηλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐμποδίζετε.

53 Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νὰ διεγείρῳσιν αὐτὸν σφόδρα, καὶ νὰ βιάζωσιν αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ, ἐρωτῶντες περὶ πολλῶν, 54 ἐνεδρεύοντες αὐτὸν ³⁸καὶ ζητοῦντες νὰ ἀρπάσωσιν τι ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

[ΚΕΦ. ΙΒ'.] ¹Ἐν τῷ μεταξὺ ἀφοῦ συνηθροίσθησαν αἱ μυριάδες τοῦ ὄχλου, ὥστε κατεπάτουν ἀλλήλους, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πρῶτον ²προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἧτις εἶναι ὑπόκρισις. 2 Ἀλλὰ ³δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῆναι καὶ κρυπτόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γνωρισθῆναι. 3 Ὅθεν ὅσα εἶπετε ἐν τῷ σκότει, ἐν τῷ φωτὶ θέλουσιν ἀκουσθῆναι καὶ ὅ,τι ἐλαλήσατε πρὸς τὸ ὄτιον ἐν τοῖς ταμείοις, θέλει κηρυχθῆναι ἐπὶ τῶν δωματίων.

4 ⁴Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς ⁵τοὺς φίλους μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ δυναμένων περισσώτερόν τι νὰ πράξωσι. 5 Θέλω δὲ σὺς δεῖξει ποῖον νὰ φοβηθῆτε· φοβήθητε ἐκείνον ὅστις ἀφοῦ ἀποκτείνῃ, ἔχει ἐξουσίαν νὰ ρίψῃ εἰς τὴν γέενναν· ναί, σὺς λέγω, τοῦτον φοβήθητε. 6 Δὲν πωλοῦνται πέντε στρουθία διὰ δύο ἀσάρια; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι λελησμονημένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ; 7 ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν εἶναι πᾶσαι ἠριθμημένα. Μὴ φοβεῖσθε λοιπὸν ἀπὸ πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

8 ⁸Σὺς λέγω δὲ, Πᾶς ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ὁμολογήσῃ αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. 9 Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῆναι ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου

θέλει ἀρνηθῆναι αὐτὸν ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. 10 Καὶ ⁷πᾶς ὅστις θέλει εἰπεῖ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῆναι εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς αὐτὸν δὲν θέλει συγχωρηθῆναι.

11 ⁸Ὅταν δὲ σὺς φέρωσιν εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς, ἢ τί νὰ ἀπολογηθῆτε, ἢ τί νὰ εἰπῆτε. 12 Διότι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα θέλει σὺς διδάξῃ ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ τί πρέπει νὰ εἰπῆτε.

13 Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδάσκαλε, εἶπε πρὸς τὸν ἀδελφόν μου νὰ μοιρασθῆναι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.

14 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄνθρωπε, τίς μὲ κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; 15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ¹⁰Προσέχετε καὶ φυλάττεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· διότι ἐάν τις ἔχη περισσὰ, ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν συνίσταται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

16 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, λέγων, Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου ἐντύχησαν τὰ χωράφια· 17 καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί νὰ κάμω; διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συναξῶ τοὺς καρπούς μου. 18 Καὶ εἶπε, Τοῦτο θέλω κάμει· θέλω χαλάσει τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θέλω οἰκοδομήσει μεγαλητέρας, καὶ συναξέι ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου· 19 καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς τὴν ψυχὴν μου, ¹¹Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ἐναποτεταμμένα δι' ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. 20 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Θεὸς, Ἄφρον, ταύτην τὴν νύκτα ¹²τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ¹³ὅσα δὲ ἠτοίμασας, τίνος θέλουσιν εἶσθαι; 21 Οὕτω θέλει εἶσθαι ὅστις θησαυρίζῃ εἰς ἑαυτόν, ¹⁴καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς Θεόν.

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, ¹⁵Μὴ μεριμνᾶτε διὰ τὴν ζωὴν σας, τί νὰ φάγητε· μηδὲ διὰ τὸ σῶμα, τί νὰ ἐνδυθῆτε. 23 Ἡ ζωὴ εἶναι τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. 24 Παρατηρήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι δὲν σπειροῦσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἷτινες δὲν ἔχουσιν ταμείον, οὐδὲ ἀποθήκην, καὶ ¹⁶ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πῶσφ μᾶλλον σεῖς διαφέρετε τῶν πτηνῶν; 25 Καὶ τίς ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ μίαν πῆχυν; 26 Ἐὰν λοιπὸν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον δύνασθε, τί μεριμνᾶτε περὶ τῶν λοιπῶν; 27 Παρατηρήσατε τὰ κρίνα, πῶς αὐξάνουσιν· δὲν κοπιᾶζουσιν, οὐδὲ κλάθουσιν· σὺς λέγω ὁμοίως, οὐδὲ ὁ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ

11 Ματθ.
ιβ' 31,
32.Μάρκ. γ'.
28, 29.11 Ιωάν. Α'.
ε'. 16.11 Ματθ. ι'.
19.Μάρκ. ιγ'.
11.κεφ.
κα'. 14.11 Ιωάν.
ιη'. 36.11 Τιμ.
Α'. ε'. 7,
κ.τ.λ.11 Ἐκκλ.
ια'. 9.Κορ. Α'.
ιε'. 32.

11 Ιακ. ε'. 5.

11 Ἰωβ κ'.
22: κζ'.8. Ψαλ.
νβ'. 7.11 Ιακ. δ'.
14.11 Ψαλ.
λθ'. 6.11 Ιερ. ιζ'.
11.11 Ματθ.
ε'. 20.

11 Γίχ. 33.

11 Τιμ. Α'.
ε'. 18, 19.11 Ιακ. β'.
5.11 Ματθ.
ε'. 25.11 Ἰωβ
λη'. 41.11 Ψαλ. ρμζ'.
9.

νοήτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῆ. 4 * Ἡ ἐκείνοι οἱ δεκαοκτῶ, ἐπὶ τοὺς ὁποίους ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, νομίζετε ὅτι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ; 5 Οὐχί, σὰς λέγω· ἀλλ' εἰάν δὲν μετανοήτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῆ.

6 * Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν, 1 Ἐίχεν τις συκὴν πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ δὲν εὔρε. 7 Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, Ἴδού, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ δὲν εὕρισκω· ἔκκοψον αὐτήν· διὰ τί καταργεῖ καὶ τὴν γῆν; 8 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἀφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλω κοπρίαν· 9 καὶ εἰάν μὲν κάμῃ καρπὸν, καλῶς· εἰ δὲ μὴ, θέλεις ἐκκόψει αὐτήν μετὰ ταῦτα.

10 Ἐδίδασκε δὲ ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν τὸ σάββατον· 11 καὶ ἰδοὺ, γυνὴ τις εἶχε πνεῦμα ἀσθενείας δεκαοκτῶ ἔτη, καὶ ἦτο συγκυπτουσα, καὶ δὲν ἠδύνατο παντελῶς νὰ ἀνακύψῃ. 12 Ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Γύναι, ἠλευθερωμένη εἶσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου. 13 Καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτήν τὰς χεῖρας· καὶ παρευθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυναγωγός, ἀγανακτῶν ὅτι εἰς τὸ σάββατον ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε πρὸς τὸν ὄχλον, 15 Ἐξ ἡμέραι εἶναι, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε· ἐν ταύταις λοιπὸν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ ἄ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

15 Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, Ὑποκριτὰ, ἢ δὲν λύει ἕκαστος ὑμῶν ἐν τῷ σαββάτῳ τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ φέρον ποτίζει; 16 αὕτη δὲ, οὐσα θυγάτηρ τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ὁ Σατανᾶς ἔδεσεν ἰδοὺ δεκαοκτῶ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῆ ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

17 Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, κατασχύνοντο πάντες οἱ ἐναντίοι αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρε δι' ὅλα τὰ ἐνδοξαίμα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

18 Ἐλεγε δὲ, Μὲ τί εἶναι ὁμοία ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; καὶ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω αὐτήν; 19 Εἶναι ὁμοία μὲ κόκκον σιναπίου, τὸν ὁποῖον λαβὼν ἄνθρωπος ἐρρίψεν εἰς τὸν κῆπον αὐτοῦ· καὶ ἤξησε, καὶ ἔγεινε δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσαν ἐν τοῖς κλάδις αὐτοῦ.

20 Καὶ πάλιν εἶπε, Μὲ τί νὰ ὁμοιώσω

τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; 21 Εἶναι ὁμοία μὲ προζύμιον, τὸ ὁποῖον λαβούσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἀνέβη ὅλον τὸ φύραμα.

22 Καὶ διήρχετο τὰς πόλεις καὶ κάμους διδάσκων, καὶ ὁδοιπορῶν εἰς Ἱερουσαλήμ.

23 Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ὀλίγοι ἄρα εἶναι οἱ σωζόμενοι;

Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, 24 * Ἀγωνίζεσθε νὰ εἰσέλθητε διὰ τῆς στενῆς πύλης· 10 διότι πολλοὶ, σὰς λέγω, θέλουσι δινηθῆ. 25 11 Ἀφού σηκωθῆ ὁ οἰκοδεσπότης 12 καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἀρχίσῃτε νὰ στέκησθε ἔξω, καὶ νὰ κρούητε τὴν θύραν, λέγοντες, καὶ νὰ κρούητε τὴν θύραν, λέγοντες, 13 Κύριε, Κύριε, ἀνοίξον εἰς ἡμᾶς· καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς σὰς εἶπη, 14 Δὲν σὰς ἐξεύρω πόθεν εἰσθε· 26 τότε θέλετε ἀρχίσει νὰ λέγητε, Ἐφάγομεν ἔμπροσθέν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.

27 Καὶ 15 θέλει εἰπεῖ, Σὰς λέγω, δὲν σὰς ἐξεύρω πόθεν εἰσθε· 16 φύγετε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. 28 17 Ἐκεῖ θέλει εἰσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων, 18 ὅταν ἴδῃτε τὸν Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφήτας, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἑαυτοὺς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. 29 Καὶ θέλουσιν εἰσεῖν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ θέλουσι καθίσει ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 30 Καὶ ἰδοὺ, 19 εἶναι ἔσχατοι, οἵτινες θέλουσιν εἰσθαι πρῶτοι, καὶ εἶναι πρῶτοι, οἵτινες θέλουσιν εἰσθαι ἔσχατοι.

31 Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν προσήλθον τινὲς Φαρισαῖοι, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Ἐξέλθε, καὶ ἀναχώρησον ἐντεῦθεν, διότι ὁ Ἠρώδης θέλει νὰ σὲ θανατώσῃ.

32 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ εἴπατε πρὸς τὴν ἀλώπεκα ταύτην, Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ κάμνω θεραπείας σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν 20 τελειοῦμαι. 33 Πλὴν πρέπει ἐγὼ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τὴν ἐφεξῆς ἡμέραν νὰ ὑπάγω· διότι δὲν εἶναι δυνατὸν προφήτης νὰ ἀπολεσθῆ ἔξω τῆς Ἱερουσαλήμ·

34 21 Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε; 35 Ἰδοὺ, 22 σὰς ἀφίεται ὁ οἶκός σας ἔρημος. Ἀληθῶς δὲ σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖν ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ καιρὸς, ὅτε θέλετε εἰπεῖν,

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

1 Ἰσα. ε'.
2. Μαθ. κ'. 19.

²³ Ψαλ.
ριή'. 26.
Ματθ. κα'.
9. Μάρκ.
ια'. 10.
κεφ. ιθ'.
38. 'Ιωάν.
ιβ'. 13.

¹ Ματθ.
ιβ'. 10.

² 'Εξ'δδ.
κγ'. 5.
Δευτ. κβ'.
4. κεφ.
ιγ'. 15.

⁵ Παρ. κέ'.
6, 7.

⁴ 'Ιωβ κβ'.
29. Ψαλ.
ιη'. 27.
Παρ. κθ'.
23. Ματθ.
κγ'. 12.
κεφ. ιη'.
14. 'Ιακ.
δ'. 6.
Πέτρ. Α'.
ε'. 5.

⁵ Νεεμ. η'.
10, 12.

⁶ 'Αποκ.
ιβ'. 9.

⁷ Ματθ.
κβ'. 2.

⁸ Παρ. θ'.
2, 5.

²³ Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

[ΚΕΦ. ΙΔ'.] ΚΑΙ ὄτε ἦλθεν αὐτὸς εἰς τὸν οἶκον τινὸς τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων τὸ σάββατον διὰ νὰ φάγη ἄρτον, ἐκεῖνοι παρετήρουν αὐτόν.

2 Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ὑδρωπικός ἦτο ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 3 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 'Ιησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, ¹ Εἶναι τάχα συγκεχωρημένον νὰ θεραπεύη τις ἐν τῷ σαββάτῳ; Οἱ δὲ ἐσιώπησαν. 4 Καὶ πιάσας ἰάτρευσεν αὐτόν, καὶ ἀπέλυσε. 5 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, ² Τίνος ὑμῶν ὁ ὄνος ἢ ὁ βοῦς θέλει πέσει εἰς φρέαρ, καὶ δὲν θέλει εὐθὺς ἀνασύρει αὐτόν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 6 Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς αὐτόν πρὸς ταῦτα.

7 Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς τοὺς κεκλημένους, ἐπειδὴ παρετήρει πῶς ἐξέλεγον τὰς πρωτοκαθεδρίας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, ⁸ Ὃταν προσκληθῆς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ καθίσῃς εἰς τὸν πρῶτον τόπον, μήποτε εἶναι προσκεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ ἐντιμότερός σου, 9 καὶ ἔλθῶν ἐκεῖνος ὅστις ἐκάλεσε σὲ καὶ αὐτόν, σοὶ εἴπῃ, Δὸς τόπον εἰς τοῦτον· καὶ τότε ἀρχίσῃς μὲ ἀσχύνην νὰ λαμβάνῃς τὸν ἔσχατον τόπον. 10 Ἄλλ' ³ ὅταν προσκληθῆς, ὑπάγε καὶ κάθισον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, διὰ νὰ σοὶ εἴπῃ, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ὅστις σὲ ἐκάλεσε, Φίλε, ἀνάβα ἀνωτέρω. Τότε θέλεις ἔχει δόξαν ἐνώπιον τῶν συγκαθημένων μετὰ σοῦ. 11 Διότι ⁴ πᾶς ὁ ὑψῶν ἐαυτὸν θέλει ταπεινωθῆ· καὶ ὁ ταπεινῶν ἐαυτὸν θέλει ὑψωθῆ.

12 Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὅστις προσεκάλεσεν αὐτόν, Ὃταν κάμνης γεῦμα ἢ δεῖπνον, μὴ προσκάλει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σὲ ἀντικαλέσωσι, καὶ γείνη εἰς σὲ ἀνταπόδοσις. 13 Ἄλλ' ὅταν κάμνης ὑποδοχὴν, προσκάλει ⁵ πτωχοὺς, βεβλαμμένους, χωλοὺς, τυφλοὺς. 14 Καὶ θέλεις εἶσθαι μακάριος· διότι δὲν ἔχουσι νὰ σοὶ ἀνταπαδώσωσιν· ἐπειδὴ ἡ ἀνταπόδοσις θέλει γείνει εἰς σὲ ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

15 Ἀκούσας δὲ ταῦτα εἰς τῶν συγκαθημένων, εἶπε πρὸς αὐτόν, ⁶ Μακάριος ὅστις φάγη ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

16 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄνθρωπος τις ἔκαμε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλοὺς· 17 καὶ ⁸ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου, διὰ νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς κεκλημένους,

Ἐρχεσθε, ἐπειδὴ πάντα εἶναι ἤδη ἔτοιμα. 18 Καὶ ἤρχισαν πάντες μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ ἴδω αὐτόν· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον. 19 Καὶ ἄλλος εἶπεν, ἠγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ δοκιμάσω αὐτά· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον. 20 Καὶ ἄλλος εἶπε, Γυναίκα ἐνυμφεύθην· καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω. 21 Καὶ ἔλθῶν ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ, Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, καὶ εἰσάγαγε ἐδῶ τοὺς πτωχοὺς καὶ βεβλαμμένους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς. 22 Καὶ εἶπεν ὁ δούλος, Κύριε, ἐγένεον ὡς προσέταξας, καὶ εἶναι ἔτι τόπος. 23 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον, Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον νὰ εἰσέλθωσι, διὰ νὰ γεμισθῇ ὁ οἶκός μου· 24 διότι σὰς λέγω, ⁹ ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων θέλει γευθῆ τοῦ δεῖπνου μου.

25 Ἐρχοντο δὲ μετ' αὐτοῦ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, 26 ¹⁰ Ἐάν τις ἔρχηται πρὸς με, ¹¹ καὶ δὲν μισῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναίκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ¹² ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητῆς μου. 27 Καὶ ¹³ ὅστις δὲν βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητῆς μου. 28 Διότι ¹⁴ τίς ἐξ ὑμῶν, θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ πύργον, δὲν κάθηται πρῶτον καὶ λογαριάζει τὴν δαπάνην, ἂν ἔχῃ τὰ ἀναγκαῖα διὰ νὰ τελειώσῃ αὐτόν; 29 μήποτε ἀφοῦ βάλῃ θεμέλιον, καὶ δὲν δύνηται νὰ τελειώσῃ αὐτόν, ἀρχίσωσι πάντες οἱ βλέποντες νὰ ἐμπαίζωσιν αὐτόν, λέγοντες, 30 Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε νὰ οἰκοδομή, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ. 31 Ἡ τίς βασιλεὺς ὑπάγων νὰ πολεμήσῃ ἄλλον βασιλεῖα, δὲν κάθηται πρότερον καὶ σκέπτεται, ἂν ἦναι δυνατὸς μὲ δέκα χιλιάδας νὰ ἀπαντήσῃ τὸν ἐρχόμενον κατ' αὐτοῦ μὲ εἴκοσι χιλιάδας; 32 Εἰ δὲ μὴ, ἐνῶ αὐτὸς εἶναι ἔτι μακρὰν, ἀποστέλλει πρέσβεις καὶ ζητεῖ εἰρήνην. 33 Οὕτω λοιπὸν πᾶς ὅστις ἐξ ὑμῶν δὲν ἀπαρνεῖται πάντα τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχοντα, δὲν δύναται νὰ ἦναι μαθητῆς μου. 34 ¹⁵ Καλὸν τὸ ἅλας· ἀλλ' ἐάν τὸ ἅλας διαφθαρῇ, μὲ τί θέλει ἀρτυθῆ;

⁹ Ματθ.
κα'. 43:
κβ'. 8.
Πράξ. ιγ'.
46.

¹⁰ Δευτ.
ιγ'. 6:
λγ'. 9.
Ματθ. ι'.
37.
¹¹ Ῥωμ.
θ'. 13.
¹² Ἄποκ.
ιβ'. 11.
¹³ Ματθ.
ις'. 24.
Μάρκ. η'.
34. κεφ.
θ'. 23.
Τιμ. β'.
γ'. 12.
¹⁴ Παρ.
κδ'. 27.

¹⁵ Ματθ.
ε'. 13.
Μάρκ. θ'.
50.

35 Δὲν εἶναι πλέον χρήσιμον οὔτε διὰ τὴν γῆν, οὔτε διὰ τὴν κοπρίαν· ἔξω ρίπτονται αὐτό. Ὁ ἔχων ἕτα διὰ τὰ ἀκούη, ἕς ἀκούη.

[Κεφ. ιε'.] Ἰ' ΕΠΛΗΣΙΑΙΖΟΝ δὲ εἰς αὐτὸν πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, διὰ τὰ ἀκούωσιν αὐτόν. 2 Καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες, Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς δέχεται, 3 καὶ συντρῶγει μετ' αὐτῶν.

3 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων, 4 Ὁ τίς ἀνθρώπος ἐξ ὑμῶν, εἰν ἔχη ἑκατὸν πρόβατα, καὶ χάσῃ ἓν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἐννενηκονταεννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὑπάγει ζητῶν τὸ ἀπολωλός, ἕως οὗ εὑρῇ αὐτό; 5 Καὶ εὑρὼν αὐτό, βάλλει ἐπὶ τοὺς ὄμους αὐτοῦ, χαίρων· 6 καὶ ἔλθων εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Συγχαρήτε μοι, ὅτι εὑρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. 7 Ὡς λέγω ὅτι οὕτω θέλει εἰσβαῖν χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα, 8 μᾶλλον παρὰ διὰ ἐννενηκονταεννέα δικαίους, οἵτινες δὲν ἔχουσι χρεῖαν μετανοίας.

8 Ἡ τίς γυνὴ ἔχουσα δέκα δραχμὰς, εἰν χάσῃ δραχμὴν μίαν, δὲν ἀνάπτει λύχνον, καὶ σαρόνει τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὑρῇ αὐτήν; 9 καὶ ἀφοῦ εὑρῇ, συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα, Συγχαρήτε μοι, διότι εὑρον τὴν δραχμὴν τὴν ὁποίαν ἔχασα. 10 Οὕτω, σὰς λέγω, χαρὰ γίνεταί ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα.

11 Εἶπε δὲ, Ἀνθρώπος τις εἶχε δύο υἱούς· 12 καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα, Πάτερ, δός μοι τὸ ἀήκον μέρος τῆς περιουσίας. Καὶ διεμοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. 13 Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας συνάξας πάντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπεδημῆσεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. 14 Ἀφοῦ δὲ ἐδαπάνησε πάντα, ἔγεινε πείνα μεγάλη ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερηθῆται. 15 Τότε ὑπῆγε καὶ προσεκολληθῆ εἰς ἓνα τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης· ὅστις ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ διὰ νὰ βόσκη χοίρους. 16 Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ξυλοκεράτων τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἔδιδεν εἰς αὐτόν.

17 Ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὸν, εἶπε, Πόσοι μισθωτοὶ τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτον, καὶ ἐγὼ χάνομαι ὑπὸ τῆς πείνης! 18 Σηκῶθεις θέλω ὑπά-

γει πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· 19 καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου· κάμε με ὡς ἓνα τῶν μισθωτῶν σου.

20 Καὶ σηκῶθεις ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἐνῶ δὲ ἀπέιχεν ἔτι μακρὰν, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμῶν ἐπέπευεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 21 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ υἱός, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου. 22 Καὶ ὁ πατὴρ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Φέρετε ἔξω τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας. 23 Καὶ φέροντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, σφάζατε, καὶ φαγόντες ἕς εὐφρανθῶμεν· 24 διότι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὸς ἦτο, καὶ εὑρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται.

25 Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱός ἐν τῷ ἀγρῷ· καὶ καθὼς ἐρχόμενος ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν καὶ χοροὺς. 26 Καὶ προσκαλέσας ἓνα τῶν δούλων ἠρώτα τί εἶναι ταῦτα. 27 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦλθε· καὶ ἔσφαξεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, διότι ἀπῆλυσεν αὐτόν ὑγιαίνοντα. 28 Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσελθῆ. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν. 29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς τὸν πατέρα, Ἴδου, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτέ ἐντολήν σου δὲν παρέβην· καὶ εἰς ἐμέ οὐδὲ ἐρίφιον ἔδωκας ποτέ, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου· 30 ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔσφαξας δι' αὐτόν τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. 31 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶσαι· καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ εἶναι· 32 ἔπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὸς ἦτο καὶ εὑρέθη.

[Κεφ. ιε'.] Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἦτο ἀνθρώπος τις πλούσιος, ὅστις εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος κατηγορήθη πρὸς αὐτόν ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. 2 Καὶ κράξας αὐτόν, εἶπε πρὸς αὐτόν, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὁποῖον ἀκούω περὶ σοῦ; δὸς τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομίας σου· διότι δὲν θέλεις δυνηθῆ πλέον νὰ

1 Ματθ.
9. 10.

1 Πράξ.
α'. 3.
Γαλ. β'.
12.

1 Ματθ.
17. 12.

1 Πέτρ.
Α. β'. 10,
15.
1 κερ. ε'.
32.

1 Μάρκ.
16. 44.

7 Πράξ.
β'. 39.
Ἐφσ. β'.
13, 17.

5 Ψαλ.
να'. 4.

9 εἰχ. 32.
Ἐφσ. β'.
1: ε'. 14.
Ἀποκ. γ'.
1.

10 εἰχ. 24.

ἴσαι οἰκονόμος. 3 Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ οἰκονόμος, Τί γὰρ κάμω, ἐπειδὴ ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ ἀπ' ἐμοῦ τὴν οἰκονομίαν; γὰρ σκάπτω δὲν δύναμαι, γὰρ ζητῶ ἐντρέπομαι· ἔ ἐνόησα τί πρέπει γὰρ κάμω, διὰ γὰρ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ὅταν ἀποβληθῶ τῆς οἰκονομίας. 5 Καὶ προσκαλέσας ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἶπε πρὸς τὸν πρῶτον, Πόσον χρεωστεῖς εἰς τὸν κύριόν μου; 6 Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν μέτρα ἐλαίου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πενήτηκοντα. 7 Ἐπειτα εἶπε πρὸς ἄλλον, Σὺ δὲ πόσον χρεωστεῖς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν μόδια σίτου. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. 8 Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν ἀδικὸν οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἔπραξε· διότι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροί εἰσιν ἐν ἑαυτοῖς γενεάν, ¹παρὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ φεῦγόντος.

9 Καὶ ἐγὼ σᾶς λέγω, ²Κάμετε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ γὰρ σᾶς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ὅταν ἐκλείψητε. 10 ³Ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πιστὸς, καὶ ἐν τῷ πολλῷ πιστὸς εἶναι· καὶ ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἀδικὸς, καὶ ἐν τῷ πολλῷ ἀδικὸς εἶναι. 11 Ἐὰν λοιπὸν εἰς τὸν ἀδικὸν μαμωνᾶ δὲν ἐφάνητε πιστοί, τὸν ἀληθινὸν πλοῦτον τίς θέλει σᾶς ἐμπιστευθῆ; 12 Καὶ ἐὰν εἰς τὸ ξένον δὲν ἐφάνητε πιστοί, τίς θέλει σᾶς δώσει τὸ ἰδικόν σας; 13 Ὅυδείς δοῦλος δύναται γὰρ δουλεῖν δύο κυρίους· διότι ἢ τὸν ἕνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει· ἢ εἰς τὸν ἕνα θέλει προσκολληθῆ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε γὰρ δουλεῖν Θεὸν καὶ μαμωνᾶ.

14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ⁴φιλάργυροι ὄντες· καὶ περιεγέλων αὐτόν.

15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ζεῖς εἰσθε ⁵οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ Θεὸς δὲ ὁμοῦ γνωρίζει τὰς καρδίας σας· ⁶διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὑψηλόν, βδέλυγμα εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου ὑπῆρχον· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς τις βιάζεται γὰρ εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν. 17 ⁷Ἐυκολώτερον δὲ εἶναι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ γὰρ παρέλθωσι, παρὰ μία κεραία τοῦ νόμου γὰρ πέσει. 18 ⁸Πᾶς ὅστις χωρίζεται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ νυμφεύεται ἄλλην, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὅστις νυμφεύεται κεχωρισμένην ἀπὸ ἀνδρός, μοιχεύει.

19 Ἦτο δὲ ἀνθρώπος τις πλούσιος, καὶ ἐνεδύετο πορφύραν καὶ στολὴν βυσσίνην, εὐφραίνόμενος καθ' ἡμέραν μεγαλοπρεπῶς. 20 Ἦτο δὲ πτωχὸς τις ὀνομαζόμενος Λάζαρος, ὅστις ἔκειτο πεπληρωμένος πλησίον τῆς πυλῆς αὐτοῦ, 21 καὶ ἐπεθύμει γὰρ χορτασθῆ ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐγλείφον τὰς πληγὰς αὐτοῦ. 22 Ἀπέθανε δὲ ὁ πτωχὸς, καὶ ἐφέρθη ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. 23 Καὶ ἐν τῷ ἄδῃ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐνόησεν ὅτι ἐν βασιάνοις, βλέπει τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ τὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ· 24 καὶ αὐτὸς φωνάζας εἶπε, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, διὰ γὰρ βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ εἰς ὕδωρ, ⁹καὶ γὰρ καταδροσίω τὴν γλώσσαν μου· ¹⁰διότι βασανίζομαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. 25 Εἶπε δὲ ὁ Ἀβραάμ, Τέκνον, ¹¹ἐνθυμήθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ὁ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· τὰρα οὗτος μὲν παρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι. 26 Καὶ ἐκτὸς τούτων πάντων, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα εἶναι ἐστηρικμένον, ὥστε οἱ θέλοντες γὰρ διαβῶσιν ἐντεῦθεν πρὸς ἐσᾶς, γὰρ μὴ δύνανται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν γὰρ διαπερῶσι πρὸς ἡμᾶς. 27 Εἶπε δὲ, Παρακαλῶ σε λοιπὸν, πάτερ, γὰρ πέμψης αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν τοῦ πατρὸς μου· 28 διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς· διὰ γὰρ μαρτυρήσῃ εἰς αὐτούς, ὥστε γὰρ μὴ ἔλθωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον τούτον τῆς βασάνου. 29 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ, ¹²ἔχουσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας· δε ἀκούσωσιν αὐτούς. 30 Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐὰν τις ἀπὸ νεκρῶν ὑπάγῃ πρὸς αὐτούς, θέλουσι μετανοήσει. 31 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν, Ἐὰν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας δὲν ἀκούωσιν, οὐδὲ ἐὰν τις ἀναστηθῆ ἐκ νεκρῶν θέλουσι πεισθῆ.

[ΚΕΦ. ΙΖ'.] Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, ¹Ἀδύνατον εἶναι γὰρ μὴ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς ἐκείνους, διὰ τοῦ ὁποίου ἔρχονται. 2 Συμφέρει εἰς αὐτόν γὰρ κρεμασθῆ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ μύλου πέτρα, καὶ γὰρ ριφθῆ εἰς τὴν θάλασσαν, παρὰ γὰρ σκανδαλίση ἕνα τῶν μικρῶν τούτων.

3 Προσέχετε εἰς ἑαυτούς. ³Ἐὰν δὲ ὁ ἀδελφός σου ἁμαρτήσῃ εἰς σέ, ⁴ἐπιπληξον αὐτόν· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, συγχώρησον αὐτόν. 4 Καὶ ἐὰν ἐπτά-

¹ Ἰωάν. 18'. 36.
² Ἐφεσ. ε'. 8. Θεσ. Α'. ε'. 5.
³ Δαν. 8'. 27. Ματθ. 5'. 19: 18'. 21. κεφ. 12'. 41. Τιμ. Α'. ε'. 17. 18, 19.
⁴ Ματθ. κε'. 21. κεφ. 18'. 17.
⁵ Ματθ. 5'. 24.
⁶ Ματθ. κγ'. 14.
⁷ κεφ. 1'. 29.
⁸ Ψαλ. 5'. 9.
⁹ Σαμ. Α'. 15'. 7.
¹⁰ Ματθ. 8'. 17: 12'. 12, 13. κεφ. 5'. 29.
¹¹ Ψαλ. 118'. 26.
¹² Ἦσα. μ'. 8: γα'. 6. Ματθ. 6'. 18. Πέτρ. Α'. α'. 25. 11 Ματθ. 6'. 32: 18'. 9. Μάρκ. 1'. 11. Κορ. Α'. ζ'. 10, 11.

¹³ Ζαχ. 18'. 12.
¹⁴ Ἦσα. 55'. 24. Μάρκ. 8'. 44. κ.τ.λ.
¹⁵ Ἰωβ κα'. 13. κεφ. 6'. 24.
¹⁶ Ἦσα. 7'. 20: 18'. 16. Ἰωάν. 6'. 39, 45. Πράξ. 13'. 21: 15. 11.
¹⁷ Ἰωάν. 18'. 10, 11.
¹⁸ Ματθ. 17'. 6, 7. Μάρκ. 8'. 42. Κορ. Α'. 12'. 19.
¹⁹ Ματθ. 17'. 15, 21.
²⁰ Λευιτ. 18'. 17. Παρ. 15'. 10. Ἰαν. 6'. 19.